

DÁTUM

SZABADELVŰ
POLITIKAI
NAPILAP

II/83.

»S MOST A DOLOGRA«

8,10 Ft

Választás '90

A második fordulóban országosan összesen a választásra jogosultaknak 45,54 százaléka szavazott. A 171 egyéni választókerület mindegyikében érvényes volt a szavazás, mert a választásra jogosultaknak több mint 25 százaléka szavazott.

A jelöltekre adott szavazatok figyelembevételével az egyéni választókerületekben a Magyar Demokrata Fórum jelöltjei 11 mandátumot; a Szabad Demokraták Szövetsége jelöltjei 35 mandátumot; a Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt jelöltjei 11 mandátumot; a Kereszténydemokrata Néppárt jelöltjei 3 mandátumot; a Fialtal Demokraták Szövetségének jelöltjei 1 mandátumot; a Magyar Szocialista Párt jelöltjei 1 mandátumot; az Agrárszövetség jelöltjei 1 mandátumot szereztek.

A közös jelöltek közül a Fialtal Demokraták Szövetsége – Szabad Demokraták Szövetsége 2 mandátumhoz; a Fialtal Demokraták Szövetsége – Szabad Demokraták Szövetsége – Kereszténydemokrata Néppárt 1 mandátumhoz; az Agrárszövetség – Szövetség a Faluért a Vidékért 1 mandátumhoz; a független jelöltek 4 mandátumhoz jutottak.

A második forduló előzetes eredményének ismeretében az országos listán a töredékszavazatok alapján: a

Magyar Demokrata Fórum 10 mandátumot; a Szabad Demokraták Szövetsége 23 mandátumot; a Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt 17 mandátumot; a Magyar Szocialista Párt 18 mandátumot; a Fialtal Demokraták Szövetsége 12 mandátumot; a Kereszténydemokrata Néppárt 10 mandátumot kapott.

Az OVB nyomtatékosan felhívja a figyelmet arra, hogy az ismertetett előzetes eredményeket még nem hitelesítette.

Az OVB kedd reggel folytatja a jegyzőkönyvek hitelesítését. Több mint tízezer szavazóköri jegyzőkönyvet kell feldolgozniuk, aminek alapján kontrollálják majd a töredékszavazatok számítását. Ismeretes, hogy e töredékszavazatok alapján dől el véglegesen 90 országos listás mandátum sorsa.

A szavazatszámoló, illetve a választási bizottságok hatáskörébe tartozó döntések ellen kifogással lehet élni, amelyekről az illetékes választási szervek három napon belül kötelesek dönteni. Az esetleges kifogást elutasító határozat ellen a helyi, illetve a területileg illetékes bíróságokhoz lehet fordulni jogorvoslati kérelemmel. A bíróságok ugyancsak három napon belül kötelesek dönteni az esetlegesen felmerülő vitás ügyekben; így végleges eredmény legkorábban hat nap múltán várható. (MTI)

MDF sajtótájékoztató

Kormányalakítás
egy hónap múlva

A választásokat követően, hétfőn délelőtt nemzetközi sajtótájékoztatót tartott Antall József, a győztes párt elnöke. Örömet fejezte ki az MDF nagyarányú győzelme felett, amely mint mondta: biztos záloga a leendő kormány stabilitásának. A pártelnök különös jelentőségűnek minősítette, hogy a középpárti választási szövetség, azaz az MDF, a Független Kisgazdapárt és a Kereszténydemokrata Néppárt összességében annyi mandátumot szerzett, amennyit 1945 novemberében az akkori Független Kisgazdapárt. Ez a tény bizonyítja, hogy a magyar nép politikai reflexei a több évtizedes diktatúra nyomására sem változtak meg.

A koalíciós elképzelésekről szólva kijelentette: az MDF vitathatatlanul az ország legerősebb politikai pártjaként került ki a választásokból, s ez lehetőséget ad arra, hogy koalíciós partnereivel szilárd kormányt alakítson. Az MDF továbbra is fenntartja együttműködési készségét a Független Kisgazdapárttal és a Kereszténydemokrata Néppárttal, de számít a kormányban azoknak a független képviselőknél a részvételére is, akik rokonszenveznek az MDF-fel. Mindent egybevetve az MDF úgy számítja, hogy sikerül a mandátumok 60 százalékát elérni a kormánykoalícióban.

A pártelnök kifejtette: amennyiben az MDF kormányra jut, úgy a legfontosabb céljának az egységes Európába jutást tekinti. Szólt arról, hogy a párt az európai integráció mellett híve az atlanti gondolatnak is, és meggyőződése, hogy az egyesült Európa és Észak-Amerika szervesen összetartozik. Az MDF azonban más régiókkal szintén jó kapcsolatokra törekszik, így például Japánnal, valamint azokkal a kelet-közép-európai nemzetekkel, amelyekkel eddig Magyarország a KGST-be volt bekapcsolódva. A Szovjetunióval korrekt gazdasági kapcsolatok kiépítése a cél – folytatta Antall József – s reményét fejezte ki, hogy a szovjetunióbeli folyamatok végül is sikeres reformot eredményeznek, s nem egy új diktatúra irányába hatnak.

Kérdésekre válaszolva a pártelnök elmondta, hogy a koalíciós tárgyalások még csak most kezdődnek meg, korai még végtelleges megegyezésekről beszélni. Az bizonyos: a szóba jöhető koalíciós partnerek és az MDF között nincsenek áthidalhatatlan konfliktusok, s megvan a remény arra, hogy – a nemzet érdekét szem előtt tartva – egyeztessék programjaikat, szervezeti, személyi elképzeléseiket. Elmondta: a Független Kisgazdapárttal elvben egyetértenek a földtulajdon kérdéseben, hiszen az MDF is vallja, hogy a magyar parasztságot erkölcsi rehabilitáció illeti meg.

A kormányalakításról Antall József úgy vélekedett, hogy arra leghamarabb egy hónap múlva kerülhet sor. Addig össze kell ülnie a magyar országgyűlésnek, meg kell választani annak elnökét, aki egyben az ideiglenes államfői tisztséget is ellátja, s felkéri a kijelölt miniszterelnököket a kormányalakításra. Egy kérdésre válaszolva a pártelnök leszögezte: bízik abban, hogy mind a hadsereg, mind pedig a rendőrség tudomásul veszi a történelem döntését, és hűek lesznek a nemzethez, csakúgy mint 1956-ban.

Romániával kapcsolatban Antall József kifejtette, hogy jó kapcsolatokra törekednek e szomszédos országgal, de valójában csak akkor lehet jó magyar-román viszonyról beszélni, ha a román kormánynak sikerül európai megoldást találnia a magyar nemzeti kisebbség emberi és kisebbségi jogainak biztosítására. Remélhetőleg Románia is megérti, hogy számára is fontos érdek a magyarokkal való tényleges kiegyezés. Az MDF egyébként – folytatta Antall József – a magyarság minden tagját a nemzet részének tekinti függetlenül attól, hogy melyik állam polgára. (MTI)

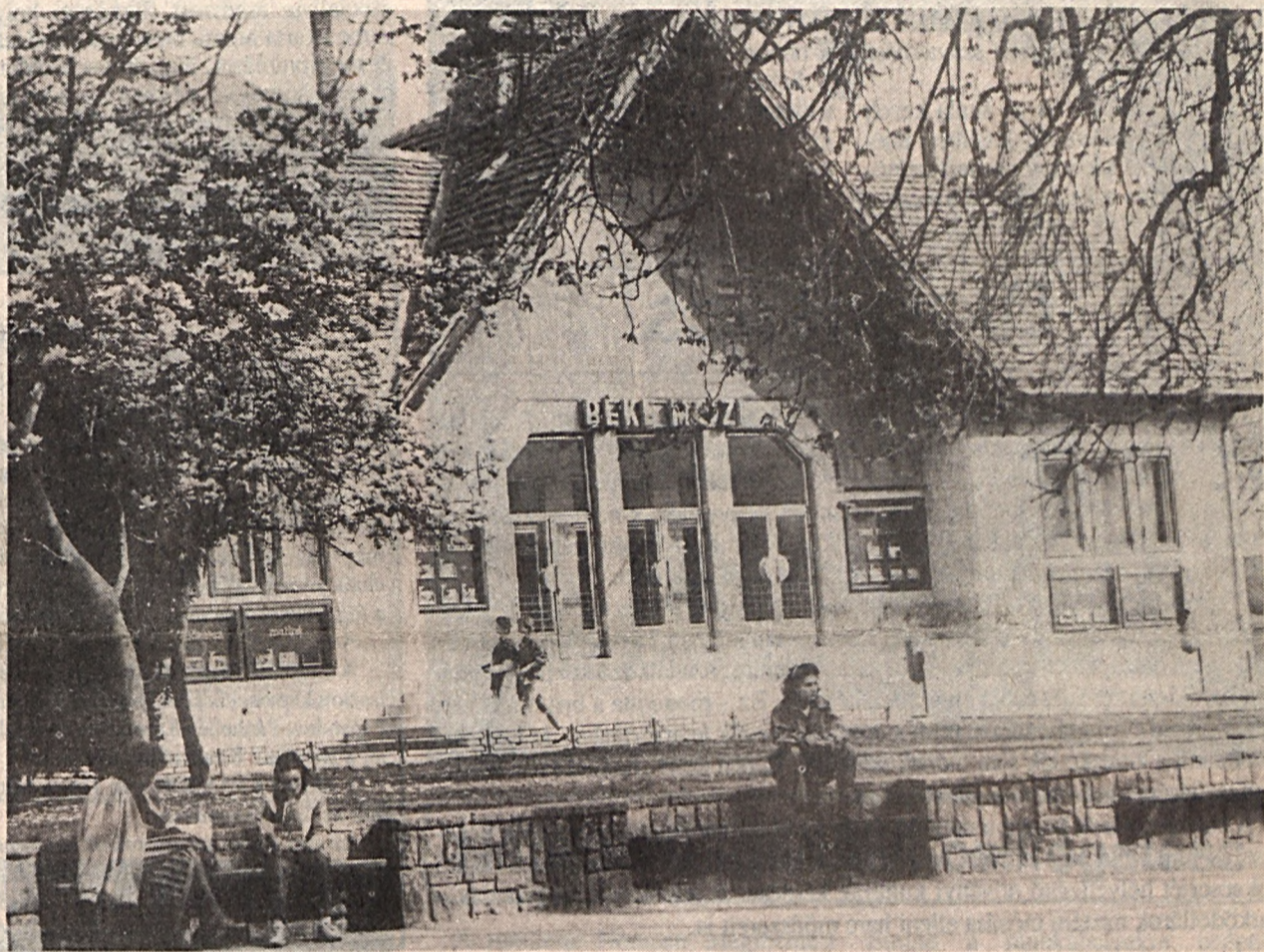
(Választási anyagaink a 4. oldalon.)

Látogatás a sepsiszentgyörgyi vártemplomban

(Képriportunk a 3. oldalon)

A szellem gyógyító sugarai

(Interjú a mahikari mesterével a 6. oldalon)

Nagykanizsán ebben az évben ünneplik a töröknek a városból való kitakarodásának 300. évfordulóját. A városról szóló képes összeállításunk a 7. oldalon.

Összállt a koalíció

Hétfőn újabb fordulóra került sor a háromoldalú koalíciós tárgyalásokon Kelet-Berlinben. Habár a jövőre NDK-kormány névsorát csak kedden este fogják hivatalosan közzétenni, a parlamenterek házában – az egykori NSZEP KB székházban – zajló tárgyalásokról kiszivárgott értesülések szerint a tárcák számszerű felosztása így festene?

A Kereszténydemokrata Unió (CDU) adja a miniszterelnököket – Lothar de Maiziere személyében – és további tíz minisztert. A Szociáldemokrata Párt (SPD) hét miniszteri posztot kapna, köztük a külügyvit. Három tárca jutna a liberális szövetségnek – többek között az igazságügyi –, míg a Német Szociális Unió (DSU) beérné két poszttal a korábban igényelt három helyett. Igaz, a párt elnöke, Hans-Wilhelm Ebeling a belügyi tárca mellett megkapná az egyetlen kormányfő-helyettesi posztot is. Végül a Demokratikus Ébredés (DA) elnöke, Rainer Eppelmann lenne a nemzetvédelmi tárca birtokosa.

A hétfőn lezajlott koalíciós tárgyalásokon a felek meglátása szerint „olyan megállapodások születtek, amelyek elfogadhatók mind a keresztény-konzervatív pártok, mind a szociáldemokraták számára”.

A tárgyi kérdésekben kialakult nézetazonosság után a délutáni ülésen a tárcák elosztása körüli vita volt a meghatározó elem. Bár az SPD elérte egyik fő célját, azaz hat helyett sikerült hétre felszólolnia a maga részére követelt tárcák számát (s ezzel a „zsákmánnyal” mégiscsak emeltebb fővel állhat a vezetőség a párt tagsága elé, amely inkább az ellenzék szerepe felé hajlott). Ugyanakkor Meckel és hívei nem akarnak belenyugodni abba, hogy az DSU elnöke kapja a belügyi tárcát. Nézetük szerint erre a posztra párton kívüli személyt kellene állítani.

Kedden délután szentesítő ülést tart a CDU és az SPD parlamenti frakciója, ám ezek már csak a pontot teszik fel az i betűre, a már hétfőn 99 százalékban biztosra vehető nemzeti nagykoalícióra. A kormánylista hivatalos bejelentését Martin Kirchner CDU-főtítkárral kedd este jósolta.

A Szovjuz (Szövetség)
leigázni akar Litvániában

A Litván Legfelsőbb Tanács feloszlását, a februári választási eredmény megsemmisítését, új általános választások kiírását, közvetlen elnöki kormányzás bevezetését, a Sajudis feloszlását és a vezetőinek büntetőjogi felelősségre vonását javasolta hétfőn a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa két házának együttes ülésén a Szovjuz (Szövetség) nevű képviselőcsoport. A Szovjuz néhány tagja a múlt héten két napot Litvániában töltött. A tavaly megalakult parlamenti csoport legfőbb céljának a Szovjetunió egységének megőrzését jelöli meg. Szerinte az általános választójog megsértése miatt „kell érvénytelennek minősíteni a litvániai parlamenti választások eredményét”. A litván LT feloszlásának indokul a Szovjuz „a szovjet alkotmány súlyos megsértését” hozza föl.

A Sajudis nevű néppártmozgalmat – amely a választások eredményeként döntő, kétharmados többséget szerzett a vilniusi törvényhozásban – „alkotmányellenes és szeparatista” jellege miatt tartja feloszlandónak a Szovjuz. A küldöttséget a Sajudis valamennyi szervezetét, helyi csoportját szét akarja zúzni, és sürgeti, hogy „vonják büntetőjogi felelősségre mindazokat, akik bűnösök a szovjet alkotmány és a szovjet törvények megsértésében”.

A kétnapos litvániai látogatás után a Szovjuz tagjai úgy látják, hogy tovább éleződik a balti köztársaság bonyolult helyzete, amelyet a szocialista rend lebontása jellemez. Az előterjesztett jelentés szerint „a nép megrettent az önkényről, az egyes körzetekben már valósággá vált munkanélküliség fenyegetésétől”. Tapasztalataik szerint véleménypluralizmusról Litvániában nem lehet beszélni, mert sok litván és az orosz anyanyelvűek lényegében meg vannak fosztva a véleménynyilvánítás jogától.

Milliárdok, volt pártvezetők keze alatt

Alexander Schalck-Golodkowski, az NDK fő devizabeszerezőjeként ismert volt államtitkára Nyugat-Berlinbe, illetve az NSZK-ba történt távozásának okát abban jelölte meg, hogy egyrészt megrálgalmazták kábítószer-, fegyver-, valamint értékes régiségekkel való tiltott kereskedelem vádjával, másrészt rádőbbsen arra: a volt állambiztonsági minisztérium, a Stasi, amelynek egyébiránt formailag ezredese volt, meg akart tőle szabadulni mint koronatanútól.

A Die Welt és a Bild-Zeitung számára adott nyilatkozatában, amely a bajorországi Teegernsee partján berendezett, majd azóta feladott rejtekhegyen készült, Schalck kijelentette: a minisztérium el akarta tussolni a vele fenntartott kapcsolatokat, aktáit megsemmisítette. Ezek után az a benyomása támadt, hogy az NDK-ban vannak olyan erők, melyeknek „nem fűződik érdekük egzisztenciájához, és bűnbaknak akarják megtenni”. Előadása szerint rangja ellenére sohasem végzett hírszerzői tevékenységet, feladata az állam fizetőképességének szavatolása volt.

Még távozása előtt az általa kezelt pénzügyek részleteiről levélben tájékoztatta Hans Modrow miniszterelnököt, beleértve a kelet-berlini kereske-

delmi bankban 628-as számon vezetett számláról, amelyen – Erich Honecker egykori pártvezető és utóda, Egon Krenz kizárólagos rendelkezései jogával – 2,3 milliárd márkát tartottak. Voltak különböző svájci, osztrák és luxemburgi bankbetétek, nemkülönben úgynevezett „operatív” és „főtitkári” bankszámla. Ez utóbbin 100 millió márka volt azzal a céllal, hogy azonnal cselekedni lehessen rendkívüli esetekben, vagy váratlan ellátási nehézségek felléptekor.

A volt államtitkár, aki múltjával és a keleti rendszerek életképtelenségének láttán korábbi meggyőződésével is szakítva az NSZK-ban valahol tanácsadóként szeretné kamatoztatni több évtizedes tapasztalatait, az interjúban azt mondta: az utóbbi négy évben szoros együttműködött Krenccel és másokkal abban a mély meggyőződésben, hogy a Gorbacsovhoz hasonló reformok útján megújítható a szocialista NDK és az NSZEP. Krenz ilyen értelemben tájékoztatta az NDK-beli szovjet nagykövetet is. A hatalom azonban Honecker kezében volt.

Schalck szerint Honecker nem akarta a tüntetéseket szovjet katonai segítséggel leverni, úgy gondolta, maga is megbirkózik a problémával. Mielke állambiztonsági miniszter pedig mé-

lyen meg volt győződve arról, hogy a Szovjetunió majd a segítségükre siet, s – mint hajtogatta – nem engedi elveszni az NDK-t. Mielkét szovjet részről még az utolsó pillanatig is állandóan tájékoztatták, nyilvánvalóan azonban – mint kiderült – hamisan. Mielkének az a felfogása, miszerint a szovjetek végsőségek esetén közbelépnek, azt is mutatja: mennyire nem tudták felmérni a maga mélységében a Gorbacsov által 1985 óta folytatott politikát... – így Schalck.

A volt államtitkár, aki annak idején Franz Josef Strauss, a néhai bajor miniszterelnök és CSU-elnök segítségével 1984-ben közreműködött az NDK-nak nyújtott milliárdos nyugatnémet hitel kieszközlésében, kijelentette: Strauss volt az, aki elérte, hogy Honecker megszüntesse a határon érvényben levő tűzparancsot, és leszereltette az önműködő löbberendezéseket, eltávolította az aknákat. „Strauss a hitellel politikai jelzést kívánt adni, s a korlátolt túlélési lehetőséggel rendelkező szocialista rendszert függőségi helyzetbe akarta hozni. Nemcsak gazdasági megfontolások alapján cselekedett, hanem stratégiai célokat is követett élete nagy elképzelése, a német egysítés megvalósítása végett”.

Flesch István (Bonn)

Megemlékezés az áldozatokról

Közel százezer ember emlékezett vasárnapról hétfőre virradó éjszaka békés felvonulással az egy évvel ezelőtti tbiliszi véres katonai leszámolás áldozataira. A grúz főváros központi sugárútján tartott gyertyás felvonuláson az ellenzéki szervezetek a köztársaság függetlensége, a bolsevista uralom távozása mellett foglaltak állást.

A grúziai eseményeket – a tavaly nagy megdöbbenést keltett véres leszámolást – az ország számos nagyvárosában felidéztek.

Leningrádban harmincezer ember tüntetett a Palota téren, ahol a népszerű népi küldött, Anatolij Szobcsak beszédében hangsúlyozta: „ha azt akarjuk, hogy szabadságunkat tiszteltben tartsák, nekünk is tisztelnünk kell mások szabadságát”.

A Szovjetunió-szerte felháborodást, döbbenetet keltett tavalyi tbiliszi események évfordulóján rokon-szenv tüntetés volt Moldáviában és a balti államokban. Mihail Gorbacsov ugyancsak együttérzését tolmácsolta Grúzia népének az évfordulón.

Ariane újra száll

Már a nyáron felújíthatják a francia gyártmányú Ariane hordozórakéták indítását, mert sikerült megállapítani, hogy mi okozta a legutóbbi kísérlet kudarcát. A hordozórakéta, amelynek két japán mesterséges holdat kellett volna pályára állítania a február 22-ről 23-ára virradó éjszakán, alig néhány másodperccel az indítás után felrobbant, mivel előbb az egyik, utána egy másik hajtóműve felmondta a szolgálatot. A hiba fő oka az volt, hogy az egyik

hajtóműben teljesen leállt a vízellátási rendszer, minden valószínűség szerint azért, mert idegen test került bele. Ugyancsak hiba jelentkezett a másik hajtóműben, ott a hajtóanyag-ellátás akadt el. A francia rakéták rendkívül fontosak a kereskedelmi célú mesterséges holdak pályára állításában, mivel a kereskedelmi célokra igénybe vehető amerikai űrrepülőgépes indítások száma a Challenger katasztrófája óta jelentősen csökkent.

Drogcsúcs

Nemzetközi kábítószer-konferencia kezdődött hétfőn Londonban. A rendezvényen a világ 112 országából 500 küldött, köztük számos belügyminiszter vesz részt. A szerdái tartó találkozáson megfigyelőként jelen vannak Csehszlovákia, Magyarország, Lengyelország és Jugoszlávia képviselői, s munkájában részt vesz Javier Pérez de Cuellar ENSZ főtitkár, valamint a kábítószer-termesztés központjainak számító latin-amerikai ország, Kolumbia elnöke.

A találkozózt Margaret Thatcher nyitotta meg. A brit miniszterelnök bejelentette, hogy kormánya az elkövetkező három esztendőben 33,6 millió dollárt ad huszonkét országnak a kábítószer elleni küzdelemre. A találkozó központi témája a kábítószerkereslet csökkentésének kérdése. Ez – mondotta a brit miniszterelnök – nem olyan látványos, mint a drogkereskedők letartóztatása, de fogyasztók nélkül a kereskedők sem tudnak üzletelni. Éppen ezért „hosszú évek kitartó erőfeszítésére” buzdította a jelenlévőket.

A hozzászólások között a megelőzés és a kábítószer-függőségben élők kezelése és rehabilitációja mellett helyet kap majd a kábítószer alapjául szolgáló kokacserjék helyettesítő növényi kultúrák kérdése. A jelenlévők megvitatják a narkódollárok tisztára mosása elleni harc módszereit is.

Görögország: szerdán új kormány

Szerdán alakítja meg Görögország új kormányát Konsztantín Micotakis, a vasárnapi választásokon győztes konzervatív Új Demokrácia Párt (ND) vezére. Pártja ugyan a háromszáz parlamenti helynek csak a felét szerezte meg, de már közelítőleg a konzervatívokhoz való csatlakozását Konsztantín Sztéfanopulosz, a Nemzeti Újjászületés Párt (DIANA) vezetője: ezzel az ND-nek megvan a minimális 151 fős parlamenti többsége. A miniszterelnök jelölt ennélfelül persze többre vágyik: reményét fejezte ki, hogy a függetlenek egy részét is sikerül megnyernie.

A függetlenek azonban nem igazán függetlenek.

A PASZOK-baloldal megegyezésével négy szigeten megválasztott képviselők közül a délutáni athéni lapok kettőt Andreasz Papandreu Pánhellén Szocialista Mozgalmához (PASZOK), kettőt a Baloldali Koalícióhoz sorolnak.

E szerint a PASZOK-nak 126, a baloldalnak 21 képviselője lesz az új parlamentben.

Az első athéni kommentárok nincsenek elragadtatva a kilátásoktól. A rádió hírmagyarázója szerint „Konsztantín Karamanlis várható köztársasági elnökké választása és a választási tör-

vény módosítása tizenöt évvel veti majd vissza, és nem előre viszi az országot”.

Harilaosz Frolakis, a Baloldali Koalíció kommunista vezetője a koalíció eredményeiről elégedetten nyilatkozott.

Athénban a választás nagy vesztesének a PASZOK-ot tartják. Az Új Demokrácia hívei egész éjjel ünnepezték a győzelmüket, de az eufóriába harag is vegyült. „Végre eljött a mi időnk, bőrtönbe a rabló és tolvaj Papandreuv!” – hallatszottak a kiáltások.

A szavazatok pontos, végleges megoszlása még nem ismert, a képviselői helyekben azonban már nem valószínű a változás.

Az Athénban hétfőn délután közreadott információ szerint az észak-görögországi muzulmánok nem egy, hanem két képviselői mandátumot nyertek a vasárnapi parlamenti választásokon.

Eszerint az Új Demokráciának 150, a Pánhellén Szocialista Mozgalmaknak 125, a Baloldali Koalíciónak 21, a Nemzeti Újjászületés Pártjának és a zöldeknek 1–1, a muzulmánoknak pedig 21 képviselőjük van a 300 tagú parlamentben.

Automatikusan nem megy

Az Európai Közösségek Bizottságának szóvivője örömet fejezte ki hétfőn azzal kapcsolatban, hogy Magyarországon lezajlottak a szabad választások. Az MTI tudósítójának kérdésére válaszolva a szóvivő utalt arra, hogy a közösség a demokráciához való visszatérést olyan tényezőnek tekinti, amely ösztönzi az együttműködést. Hozzáfűzte ugyanakkor, hogy Magyarországgal az együttműködés már tavaly új lendületet kapott. Egy másik kérdésre vála-

szolva a közösség szóvivője kizárta azt, hogy a dublini csúcscélkezelten április 28-án megvitatandó tervek, amelyek a közép-kelet-európai országokkal kidolgozandó új típusú társulási szerződésekre vonatkoznak, tartalmazzák azt a lehetőséget is, hogy Magyarország vagy a térség más országai a közösség teljes jogú tagjaivá váljanak. A Törökországgal kötött társulási szerződéstől eltérően ezek a „második nemzedékbeli” – a közép-kelet-európai or-

szágokkal kötött kereskedelmi és gazdasági együttműködési megállapodásokat követő – szerződések nem tekinthetők az EK-tagság előszobájának, nem fogják automatikusan biztosítani a későbbi tagságot – mondotta a szóvivő. A szóvivő kijelentette: nincs ugyan szó arról, hogy a közösség egyszer s mindenkorra kizárná a közép-kelet-európai országok teljes jogú csatlakozását, de egyelőre nem számol ilyen lehetőséggel.

A VILÁG HÍREI

–Alfred Dregger, a CDU/CSU parlamenti csoportjának elnöke hétfőn táviratban fejezte ki szerencs kívánatait Antall Józsefnek, az MDF elnökének annak a nagy győzelemnek az alkalmából, amelyet a Magyar Demokrata Fórum a Kisgazdapárttal és a Kereszténydemokrata Néppárttal aratott.

Ez a győzelem megfelel nemcsak Magyarországnak, hanem Európának is. Mi, német kereszténydemokraták és keresztényszocialisták határozottan kiállunk azért, hogy az Európai Közösségek társuljon fel a demokratikus Magyarországgal. Magyarország nem kevésbé európai, mint az Európai Közösségek többi tagja – írta Alfred Dregger.

Egyúttal tolmácsolta Helmut Kohl szövetségi kancellár szerencs kívánatait is, „aki kezdettől fogva európai szellemben támogatta Antall Józsefet és pártját”.

–Szlovéniában a vártól lassabban halad a választások vasárnapi első fordulójának eredményeinek számlálása. Hétfőn reggelig csak a köztársaság elnöksége elnökére és tagjaira leadott szavazatok 50 százalékát számlálták össze. Ezek alapján az elnöki tisztségre pályázó 4 jelölt közül Milan Kucsan, a Demokratikus Reformpart (volt kommunista szövetség) jelöltje vezet a szavazatok 44,3 százalékával. Joze Pucnik, az

ellenzéki tömörülés, a Demos jelöltje a szavazatok 25,8 százalékával követi őt. Így várhatóan kettőtük között az április 22-i második fordulón dől el, hogy ki kerül a tagköztársaság legmagasabb állami posztjára. A képviselőházi választásokról még rész eredményt sem közöltek.

A vasárnapi szavazáson a választásra jogosultak több mint 80 százaléka veit részt. –Irak hétfőn kiutasított az országból egy amerikai diplomatát, válaszul arra, hogy az Egyesült Államokból távoznia kellett egy iraki ENSZ-diplomatának. A washingtoni kormány lépése része az arab ország ellen kialakult ellenséges kampány-nak, amely Irakot „az izraeli agresszív tervek kiszolgálójává akarja tenni”.

–„Az egész emberi civilizáció érdeke, hogy győzzön a peresztrojka, megvalósuljon a társadalom demokratizálása és megújuljon a Szovjetunió, különben diktatúra jöhet létre” – jelentette ki Eduard Sevardenadze szovjet külügyminiszter a Time című amerikai lapnak adott nyilatkozatában. A hétfőn megjelenő interjúban a szovjet államférfi a litván problémáról szólva kifejezte azon reményét, hogy Bush elnök nem akarja a szovjet-amerikai viszony romlását és a peresztrojka sikerét szeretné. Sevardenadze ezt „realista politikának” nevezte. –Norodom Szihanuk herceg hétfőn

újabb kilenc pontos béketervet hozott nyilvánosságra a thaiföldi határnál lévő kambodzsai főhadiszállásán. Diplomataként az indítványt hívósen fogja fogadni mind a phnompeni kormány, mind pedig a herceg szövetségi közé tartozó Vörös Khmerek mozgalma. A javaslat szorgalmazza, hogy mielőbb hűdnessenek tűzszünetet Kambodzsában, ám még a fegyvernyugvás bejelentése előtt az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagjai – a világszervezet egésze alatt – rendőri feladatok ellátására küldjenek erős katonai alakulatokat a háború dúlta országba.

–A kanadai külügyminisztérium bejelentette, hogy a turistaútlevelel Kanadába utazó magyar állampolgárok ezentúl bármely országban késedelem nélkül három hónapig érvényes egyszeri beutazó vízumot kaphatnak Kanada ottani képviselőitől. A könnyítés kiterjed a magánútlevelel utazó előadóművészekre és sportolókra is.

A kanadai döntés előrelépést jelent a helsinki folyamat keretében magyar részről évek óta szorgalmazott általános vízumkönnyítések, illetve a teljes vízummentesség felé, és összhangban van a két ország közötti kapcsolatok sokoldalú fejlődésével (MTI)

Más úton düh nélkül

„Nem leszünk olyanok, mint a kutyák...”

A Kelet-Európában bekövetkezett gyors változásokra megkülönböztetett figyelmet fordít Ulánbátor is. Mongóliában a mozgolódásokat Moszkva és Peking egyre nyilvánvalóbbá tevő kinyilatkozásai is serkentik, hiszen nem hallgathatók el a szocializmus hanyatlásának okai, és a levont, megfélemlítő következtetések megkülönböztetetté tették a mongol figyelmét is.

„Lóra, mongolok!” – szólította annak idején Dzsingisz kán a nagy csatákra seregét. Ezt a jelszót olvashatta egy transzparenson a minap több ezer mongol tüntető azon a nagygyűlésen, amit az ellenzéki Mongol Demokratikus Szövetség szervezett. (Lapunk is adott információt a mongóliai mozgolódásról.) Persze nem lehet szó szerint értelmezni a lóra szóló felhívást, európaiak számára ez talán mulatságosnak tűnhet.

A Szovjetunió és Kína közé beékelődött országban összesen kétmillió ember él három Franciaországnak megfelelő területen. A helyi ipart a Szovjetunió építette fel, a hatalmas pusztákon pedig nomád pásztro-

rok legeltetik a 22 milliós állatállományt. Az ott élő emberek átlagosan havi 400 tigriskötőt keresnek, ami hivatalos árfolyamon 130 dollárnak, fekete piaci árfolyamon azonban mindössze 13 dollárnak felel meg, s utóbbi a reális árfolyam.

A távol-keleti mongolokat 69 évvel ezelőtt Moszkva fosztotta meg ázsiai család-juktól, majd adoptálta a kommunista világba. Mongólia keleti örökségére hivatkozva ettől szabadulni igyekvő aktivisták hangsúlyozzák: megpróbálják elkerülni azt a demokráciához vezető utat, melyet kelet-európai, volt szocialista testvéreik választottak, és nem is igen tapasztalható az a düh és szenvedély, ami az ottani kormányellenes tüntetéseket jellemezte.

„Nem leszünk olyanok, mint a kutyák, hogy mindennap az utcára menjünk” – mondta az MDSZ vezetője, s kijelentette: ő is azt reméli, hogy a „nézeteltéréseket a szavazások oldják meg”.

A Reuter jelentéséből: (petőfi)

Lettország is kinyilvánítja függetlenségét

Anatolij Gorbunovs, a Lett Legfelsőbb Tanács elnökségének elnöke hétfőn Genfben kijelentette, hogy balti szomszédaihoz csatlakozva, Lettország is ki fogja nyilvánítani függetlenségét.

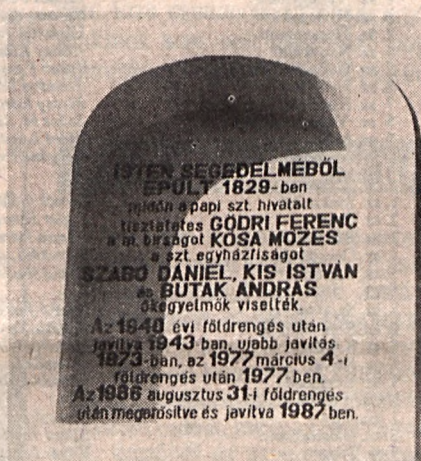
A politikusi hangot adott annak a véleményének is, hogy a Lett Kommunista Pártban bekövetkezett szakadás „tisztá helyzetet teremtett” és elő fogja mozdítani a függetlenségi törekvéseket a köztársaságban.

„Nehéz megmondani, hogy a parlamenti képviselők milyen formában kiáltják majd ki a függetlenségüket, de semmi kétségem sincs afelől, hogy a függetlenséget ki fogják kiáltani” – mondotta a parlamenti elnök, aki egy Lettországról szóló szimpóziumon vesz részt a svájci városban.

A sepsiszentgyörgyi vártemplom

**Kapfinger
András
képriportja**

Magyar-Csehszlovák-Lengyel

Nem akarunk kerékkötők lenni

Magyarország, Lengyelország és Csehszlovákia állam- és kormányfőinek, valamint külügyminisztereinek részvételével hétfőn délelőtt a pozsonyi várban magyar-lengyel-csehszlovák hármass csúcstalálkozó kezdődött, amelyre megfigyelői státusszal meghívást kapott Ausztria, Jugoszlávia és Olaszország külügyminisztere.

A csúcstalálkozón Magyarországot Szűrös Mátyás ideiglenes köztársasági elnök, Németh Miklós kormányfő és Horn Gyula külügyminiszter képviselte. A tárgyalóasztal mellett foglaltak helyet a három ország politikai közvéleményének más neves személyiségei is. Magyarországról Kiss Gy. Csaba, Kulin Ferenc, Kőszeg Ferenc, Pozsgay Imre, Bod Péter Ákos és Jakab Róbertné érkezett Pozsonyba.

A Václav Havel köztársasági elnök javaslata nyomán összehívott csúcstalálkozón való magyar részvétel eleinte bizonytalan volt, egyrészt a választások miatt, de a napirenden szereplő témakörök fontosságának, súlyának eltérő megítélése miatt is. A tanácskozás teljes körű megtartását szorgalmazó Gianni De Michelis olasz külügyminiszternek Horn Gyula külügyminiszter mindezt úgy

fogalmazta meg, hogy „a pozsonyi csúcstalálkozónak csak akkor van értelme, ha azon a térség valós problémái, köztük a nemzetiségi magyarok helyzete is terítékre kerül”.

Alapos megfontolás után végül az a döntés született, hogy Magyarország – bár a választások eredményeként alaposan módosul a magyar politikai vezetőség összetétele – képviselteti magát a regionális tanácskozáson. A döntést mindenekelőtt az motiválta, hogy Magyarország nem kívánt az együttműködés kerékkötőjévé válni. Ugyanakkor a nemzetiségi kérdés súlyának megfelelő kezelése is biztosítottnak látszik a tanácskozáson.

Magyarország e témával kapcsolatban nyilatkozattervezetet juttatott el a csehszlovák partnerhez. A nemzetiségi kérdést várhatóan Szűrös Mátyás és Václav Havel kétoldalú tanácskozásán érintik majd.

A csehszlovák vendéglátók előzetes elképzeléseinek megfelelően a résztvevők először plenáris ülésen, kötetlen formában folytatnak eszmecsere-t a regionális együttműködés kibontakoztatásának lehetőségeiről, a három közép-európai ország Nyugat-Európa-hoz való csatlakozásának esetleges egyeztető lépéseiről.

Népszerű ígéretek csillogtatása

A romániai Nemzeti Megmentési Frontot a decemberi forradalom hozta létre s ennek megfelelően pluralista, demokratikus politikai rendszer kialakítására, hatékony gazdaság létrehozására, a nemzeti kultúra újjászületésének megvalósítására törekszik. *Védelmi az emberi jogokat, így a kisebbségi jogokat is tiszteletben tartja.* A Nemzeti Megmentési Front a forradalom utáni hetekben egyetlen politikai tényezőnek számított. Később, amint létrejöttek az új politikai csoportosulások és rendezték soraikat a történelmi pártok, egyre több támadás érte. Az ellenzéknek végül is sikerült kettéválasztani a Frontot. Vezető szervéből, a tanácsból a politikai pártok, kisebbségi szövetségek képviselőivel együtt létrejött a miniparlamentnek tekinthető törvényhozó szerv: az Ideiglenes Nemzeti Egységtanács. A Front másik része politikai testületé formálódott.

Emiatt a munkahelyekre beépült Front-bizottságok szervezeti felbomlottak. A Front nem találta helyét az időközben a szélsőjobboldal térnyerésével megváltozott politikai mezőben.

A kongresszuson elfogadott program meghirdeti a gazdaság liberalizálását, a magánszektor fejlesztését, ösztönzést ígér a külföldi beruházásoknak. Népszerű ígéretek csillogtat a dolgozók előtt azzal, hogy meghirdeti a 40 órás munkahét bevezetését, a lakásépítkezések folytatását, a lakossági ellátás javítását.

Közelebb az európai közösséghez

– A mi pártunkban nincs nacionalizmus, jóllehet minden magyar nevében beszélünk – hangoztatta az MDF-ről a Borbáknak adott nyilatkozatában Jeszenszky Géza. A legtekintélyesebb jugoszláv napilap az interjút hétfői számában közölte. Kiemelte, hogy Jeszenszky az MDF csúcvezetői közé tartozik, a párt külpolitikájának formálójá, és sokan az új magyar koalíciós kormány külügyminisztereként emlegetik.

– Alapvető, hogy azt akarjuk: Magyarország független legyen, saját sorsának ura, semmiképpen se függjön két európai nagyhatalom kegyeitől, mint amilyen Németország és a Szovjetunió. Ki akarunk lépni a Varsói Szerződésből, hogy semlegesek vagy el nem kötelezettek legyünk. Számunkra a Finnországhoz vagy Svédországhoz hasonló helyzet lenne eszményi. Magyarországot közelebb akarjuk vinni az európai közösséghez, mert hagyományosan oda tartozik.

Tökés a szenátor

Tökés Lászlót szenátornak jelölték Temesvárott. Mint az Új Szó írja: a Bánsági Magyar Demokrata Szövetség a lista első helyén nevezi a szenátusba a nagyváradi református püspököt, a hős temesvári lelkészt, aki a forradalom szikrája volt. Rajta kívül Bodó Barna temesvári újságíró, dr. Sándor István temesvári orvost és Mandics György temesvári író jelölte a BMDSZ a szenátorok listáján.

A képviselőházba 12 tagot jelöl a Bánsági Magyar Demokrata Szövetség.

Tökés László már korábban kijelentette, hogy kötelességének tartja a választásokon való részvételét.

Magyar tisztképzés Amerikában?

Magyar részről közölték amerikai szakértőkkel: szeretnék, ha – Jugoszlávia példájára – magyar tisztek is tanulhatnának az Egyesült Államok katonai akadémiáin – idézte Borsits László vezérkari főnököt vasárnap a The Washington Post. A vezérőrnagy a lapnak Budapesten adott nyilatkozatában elmondta: 1991 végére a jelenlegi 109 000 főről mintegy 75 főre csökkentik a magyar hadsereg létszámát, egyúttal 40–50 százalékkal mér-

séklük a támadó jellegű fegyverzetet (rakéták, harcokocsik, tüzérség), 20 százalékkal a védelmi fegyverzetet.

Bizonyos egységeket az ország nyugati részéből a keleti részre telepítettek át: ez fontos eleme annak a törekvésnek, hogy nemzeti védelmi jellegű haderőt alakítsanak ki.

Magyar kezdeményezésre két amerikai tábornok és a katonai jellegű kutatásokat végző Rand cég szakemberei jártak Budapesten, hogy tájé-

koztassák őket a katonai reformokról – írta a lap. Idézte a Rand egyik szakemberét, aki szerint „a magyar változások jelentősek a Nyugat szempontjából, mert jelzik, hogy a VSZ, mint katonai szövetség megszűnt.

A magyar hadsereg támadó kapacitását oly mértékben lecsökkentik, hogy nem lesz képes közös támadó hadműveletekre a Szovjetunióval Európa ellen: a magyar hadsereg ma már csak formailag tagja a VSZ-nek”.

Az egyéni választókerületekben megválasztott képviselők névsora

BUDAPEST			
1. sz. I. ker.	Bánffy György	(MDF)	44.26
2. sz. II. ker.	Zsigmond Attila	(MDF)	45.61
3. sz. III. ker.	Siklósi Csaba	(MDF)	42.57
4. sz. IV. ker.	Sárosy László	(MDF)	52.24
5. sz. V. ker.	Fekete Gyula	(MDF)	50.15
6. sz. VI. ker.	Török Ferenc	(SZDSZ)	49.25
7. sz. VII. ker.	Schamschula György	(MDF)	43.35
8. sz. VIII. ker.	Katona Kálmán	(MDF)	55.33
9. sz. IX. ker.	Demszky Gábor	(SZDSZ)	46.86
10. sz. X. ker.	Somogyi Tamás	(MDF)	43.39
11. sz. XI. ker.	Haraszti Miklós	(SZDSZ)	50.03
12. sz. XII. ker.	Szabó Iván	(MDF)	50.57
13. sz. XIII. ker.	Zacsek Gyula	(MDF)	60.41
14. sz. XIV. ker.	Dobos László	(MDF)	48.28
15. sz. XV. ker.	Csapodi Miklós	(MDF)	58.15
16. sz. XVI. ker.	Perjes Gábor	(MDF)	58.37
17. sz. XVII. ker.	Káray Zoltán	(MDF)	48.27
18. sz. XVIII. ker.	Horváth Béla	(MDF)	52.06
19. sz. XIX. ker.	Darvas Iván	(SZDSZ)	43.65
20. sz. XX. ker.	Rajk László	(SZDSZ)	42.82
21. sz. XXI. ker.	Magyar Bálint	(SZDSZ)	43.91
22. sz. XXII. ker.	Peitő Iván	(SZDSZ)	44.78
23. sz. XXIII. ker.	Mécs Imre	(SZDSZ)	43.97
24. sz. XXIV. ker.	Palotás János	(MDF)	54.65
25. sz. XXV. ker.	Balla Gábor Tamás	(MDF)	43.68
26. sz. XXVI. ker.	Dénes János	(MDF)	44.69
27. sz. XXVII. ker.	Szelezky Zoltán	(MDF)	53.21
28. sz. XXVIII. ker.	Fodor András Attila	(MDF)	45.55
29. sz. XXIX. ker.	Vizy Béla	(MDF)	43.86
30. sz. XXX. ker.	Gyarkó János	(MDF)	51.00
31. sz. XXXI. ker.	Lotz Károly	(SZDSZ)	49.01
32. sz. XXXII. ker.	Mészáros Péter	(MDF)	52.59
BARANYA			
1. sz. Pécs	Andrásfalvy Bertalan	(MDF)	43.89
2. sz. Pécs	Pap András	(MDF)	45.93
3. sz. Pécs	Bretter Zoltán	(SZDSZ)	49.48
4. sz. Komló	Hoppa József	(MDF)	48.61
5. sz. Mohács	Wekler Ferenc	(MDF)	48.61
6. sz. Siklós	Nagy Ferenc József	(MDF)	57.22
7. sz. Szigetvár	Kapronczay József	(MDF)	37.09
BÁCS-KISKUN			
1. sz. Kecskemét	Józsa Fábán	(MDF)	60.94
2. sz. Kecskemét	Debreczeni József	(MDF)	50.93
3. sz. Tiszakécske	Kánya Gábor	(MDF)	54.61
4. sz. Kunszentmiklós	Faddi József	(FKgP)	40.67
5. sz. Kiskunfélegyháza	Fekete Pál	(MDF)	38.51
6. sz. Kiskőrös	Pohankovics István	(FKgP)	59.77
7. sz. Kalocsa	Andriksa Géza	(SZDSZ)	39.72
8. sz. Kiskunhalas	Horváth László	(FKgP)	58.52
9. sz. Baja	Nagy András	(SZDSZ)	40.26
10. sz. Bácsalmás	Karsai Péter	(MDF)	40.65
BÉKÉES			
1. sz. Békéscsaba	Szokolay Zoltán	(MDF)	53.39
2. sz. Gyula	Kádár Péter	(SZDSZ)	41.17
3. sz. Békés	Pásztor Gyula	(FKgP)	51.93
4. sz. Szegehalom	Pelcsinszky Boleszláv	(SZDSZ)	43.46
5. sz. Szarvas	Deme Zoltán	(F)	53.55
6. sz. Orosháza	Varga Zoltán	(MDF)	42.13
7. sz. Mezőkovácsháza	Rempert Katalin	(MDF)	63.71
BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLEN			
1. sz. Miskolc	Baldási Tibor	(MDF)	52.51
2. sz. Miskolc	Baldás István	(MDF)	51.42
3. sz. Miskolc	Mile Lajos	(MDF)	61.94
4. sz. Miskolc	Kiss György	(MDF)	61.21
5. sz. Ózd	Bárdos Balázs	(FKgP)	37.31
6. sz. Sajószentpéter	Miklós Árpád	(MDF)	38.60
7. sz. Kazincbarcika	Tóth István	(MDF)	40.94
8. sz. Edelény	Hatvani Zoltán	(SZDSZ)	40.47
9. sz. Enes	G. Nagyné Maczó Ágnes	(MDF)	37.36
10. sz. Sátoraljajhely	Nagy Bozsóky József	(MDF)	44.18
11. sz. Szerencs	Németh Miklós	(F)	59.96
12. sz. Leninváros	Tóth Imre László	(MDF)	47.20
13. sz. Mezőkövesd	Pesti Ferenc	(MDF)	69.08
CSONGRÁD			
1. sz. Szeged	Raffay Ernő	(MDF)	53.42
2. sz. Szeged	Kirády Zoltán	(MDF)	65.47
3. sz. Szeged	Braunka József	(MDF)	65.97
4. sz. Csongrád	Eke Károly	(F)	65.61
5. sz. Szentes	Papp Lehel György	(MDF)	44.26
6. sz. Hódmezővásárhely	Szabó Lajos	(FKgP)	60.27
7. sz. Makó	Mihály Zoltán	(MDF)	41.54
FEJÉR			
1. sz. Székesfehérvár	Mózs József	(SZDSZ)	51.70
2. sz. Székesfehérvár	Horváth Miklós	(MDF)	45.65
3. sz. Dunaújváros	Illéssy István	(MDF)	44.54
4. sz. Gárdonyi	Szilasi György	(MDF)	43.40
5. sz. Mór	Zsebők Lajos	(MDF)	43.34
6. sz. Sárbogárd	Hajdú Zoltán	(SZDSZ)	51.32
7. sz. Bicske	Varsányi András	(MDF)	42.23
GYŐR-SOPRON			
1. sz. Győr	Medgyasszay László	(MDF)	43.10
2. sz. Győr	Bakó Lajos	(MDF)	54.25
3. sz. Győr	Rab Károly	(SZDSZ)	47.58
4. sz. Mosonmagyaróvár	Székegyházi László	(MDF)	43.81
5. sz. Csoma	Balogh János	(SZDSZ)	50.70
6. sz. Kapuvár	Horváth Tivadar	(SZDSZ)	40.82
7. sz. Sopron	Szajer József	(Fidesz)	50.41

HAJDÚ-BIHAR			
1. sz. Debrecen	Fejes Attila	(MDF)	59.68
2. sz. Debrecen	Gali Akos	(MDF)	42.93
3. sz. Debrecen	Mózes Mihály	(SZDSZ)	44.38
4. sz. Hajdúhadháziéglás	Komor Sándor	(MDF)	30.19
5. sz. Berettyóújfalú	Sápi József	(MDF)	52.94
6. sz. Püspökkladány	Szűcs Mátyas	(MSZP)	43.24
7. sz. Hajdúszoboszló	Szűcs Mátyas	(MDF)	48.09
8. sz. Dalmazújváros	Zsupos Lajos	(MDF)	39.88
9. sz. Hajdúböszörmény	Molnár Tibor	(SZDSZ)	42.16
HEVES			
1. sz. Eger	Szarvas Béla	(MDF)	40.44
2. sz. Pétervárad	Kelemen József	(MDF)	41.06
3. sz. Gyöngyös	Komenczi Bertalan	(Fidesz-SZDSZ)	50.13
4. sz. Hatvan	Karasz Mihály	(MDF)	50.04
5. sz. Heves	Pongrácz József	(MDF)	44.30
6. sz. Füzesabony	Elek István	(MDF)	44.72
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK			
1. sz. Jászberény	Kis Zoltán	(SZDSZ)	44.43
2. sz. Jászpáti	Mizsei Béla	(FKgP)	36.34
3. sz. Szolnok	Haldás István	(MDF)	45.79
4. sz. Szolnok	Petronyák László	(MDF)	42.90
5. sz. Kunszentmárton	Molnár István	(MDF)	37.28
6. sz. Mezőtúr	Tóth Albert	(MDF)	34.18
7. sz. Kunhegyes	Szabó Lajos	(MDF)	44.62
8. sz. Cserépy	Szabó János	(MDF)	59.91
KOMÁROM-ESZTERGOM			
1. sz. Tatabánya	Szalay Gábor	(SZDSZ)	47.79
2. sz. Tata	Kálmán Attila	(MDF)	55.89
3. sz. Kiskőrös	Deák Sándor	(SZDSZ)	49.18
4. sz. Komárom	Tóth-Kurucz János	(MDF)	54.44
5. sz. Esztergom	Arató Géza	(SZDSZ)	47.38
NOGRÁD			
1. sz. Szigetvári	Speidl Zoltán	(MDF)	44.11
2. sz. Szigetvári	Tóth Sándor	(KDNP)	35.62
3. sz. Szécsény	Juhász Péter	(KDNP)	48.93
4. sz. Balassagyarmat	Kovács Gábor	(KDNP)	37.14
PEST			
1. sz. Szob	Bojár Zoltán	(MDF)	49.29
2. sz. Vác	Katona Tamás	(MDF)	62.72
3. sz. Dunakeszi	Kiss Róbert	(SZDSZ)	48.98
4. sz. Gödöllő	Rozsik Gábor	(MDF)	57.63
5. sz. Aszód	Becker Pál	(MDF)	42.41
6. sz. Nagykáta	Farkas Gábor	(MDF)	39.60
7. sz. Monor	Török Gábor	(MDF)	49.53
8. sz. Érd	Kovács László	(MDF)	57.11
9. sz. Budaörs	Jávorka Károly	(MDF)	59.67
10. sz. Pilisvörösvár	Szauter Rudolf	(MDF)	58.30
11. sz. Szentendre	Székely Péter	(MDF)	61.67
12. sz. Szigetszentmiklós	Kuncza Gábor	(SZDSZ)	50.55
13. sz. Ráckeve	Vona Ferenc	(MDF)	59.49
14. sz. Dabas	Fodor István	(F)	37.57
15. sz. Cegléd	Réti Miklós	(MDF)	53.04
16. sz. Nagykőrös	Kulin Sándor	(MDF)	32.80
SOMOGY			
1. sz. Kaposvár	Kirády Béla	(F)	59.95
2. sz. Kaposvár	Tarján Lászlóné	(FKgP)	60.31
3. sz. Siófok	Páris András	(SZDSZ)	39.56
4. sz. Boglártelep	Gadi Antal	(MDF)	54.52
5. sz. Marcali	Isván József	(FKgP)	66.51
6. sz. Nagyatád	Sipos Imre	(FKgP)	39.80
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG			
1. sz. Nyíregyháza	Takács Péter	(MDF)	46.45
2. sz. Nyíregyháza	Szilassy Géza	(MDF)	46.49
3. sz. Tiszavasvári	Várkonyi István	(MDF)	42.84
4. sz. Nagykálló	Kálly Kristóf	(Fidesz-SZDSZ-KDNP)	46.52
5. sz. Baklóna	Jakab Ferenc	(MDF)	45.67
6. sz. Nyírbátor	Szendrei László	(MDF)	58.85
7. sz. Kisvárd	Mezey Károly	(MDF)	46.84
8. sz. Vásárosnamény	Szics M. Sándor	(MDF)	27.22
9. sz. Mátészalka	Móré László	(MDF)	46.11
10. sz. Fehérgyarmat	Vargáné Piros Ilkó	(Agrárszövetség)	58.20
TOLNA			
1. sz. Szekszárd	Ternák Gábor	(MDF)	47.86
2. sz. Paks	Figler János	(MDF)	42.97
3. sz. Bonyhád	Barca Imre	(SZDSZ)	35.36
4. sz. Dombóvár	Horváth Lajos	(MDF)	38.84
5. sz. Tamási	Dávid Ibolya	(MDF)	48.74
VAS			
1. sz. Szombathely	Hankó Faragó Miklós	(SZDSZ)	50.50
2. sz. Szombathely	Rácskai Jenő	(SZDSZ)	50.84
3. sz. Kőszeg	Horváth Vilmos	(SZDSZ)	54.97
4. sz. Sávár	Gömbös Ferenc	(MDF)	42.05
5. sz. Közpén	Mészáros Béla	(SZDSZ)	52.52
VESZPRÉM			
1. sz. Ajka	Pusztai Erzsébet	(MDF)	47.54
2. sz. Balatonfüred	Szabó Tamás	(MDF)	54.23
3. sz. Pápa	Kövecses László	(Fidesz-SZDSZ)	43.61
4. sz. Tapolca	Csizmadia István	(MDF)	40.37
5. sz. Várpalota	Schmidt Ferenc	(MDF)	47.93
6. sz. Veszprém	Horváth Balázs	(MDF)	55.99
7. sz. Veszprém	Papp Sándor	(MDF)	53.39
ZALA			
1. sz. Zalaezerszeg	Szigethy István	(SZDSZ)	43.02
2. sz. Nagykanizsa	Taróczy Attila	(MDF)	44.22
3. sz. Keszthely	Czoma László	(F)	56.19
4. sz. Lenti	Rudics Róbert	(MDF)	45.72
5. sz. Zalaszentgrót	Tóth Tihamér	(MDF)	42.97

Kisgazdái legyen a földművelési tárca

Torgyán József, a Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt választási irodájának vezetője elmondotta: eredményesnek tartják a párt választási szereplését. Azt a célt tűzték ki: hogy létrejöjjön a többpártrendszerű kormányzás, megszűnjön az állampárt egyeduralma, s Magyarország ismét a nyugati világhoz tartozzon. Ezek a célok a választási eredmények alapján teljesültek, mivel az ellenzék elsőpró győzelmet aratott. Az tény, hogy a Kisgazdapárt a vártnál kevesebb mandátumhoz jutott, de így is a harmadik leg-erősebb pártként került ki a második választási fordulóba. A párt legfontosabb feladatának azt tartja, hogy választási ígéreteit teljesítse, s ezért mindenképpen részt kíván venni az ország kormányzásában. A választási együttműködés igen sikeresnek bizonyult az MDF-fel és a Kereszténydemokrata Néppárttal. Az előzetes megbeszélések alapján úgy tűnik, szabad az út, hogy ezekkel a pártokkal megkezdjék az előzetes koalíciós elképzelések egyeztetését. Mindkét párt elfogadta a kisgazdák földprogramját, ami alapvető a koalíció létrehozása szempontjából. Torgyán József leszögezte, hogy az MDF-től ígéretet kaptak: a kisgazdapárti földkon-ceptió alapján dolgozzák ki az új föld-törvényt.

Kérdésekre válaszolva a kisgazda-párti vezetők elmondták, hogy amennyiben az új kormányban részt vesznek, a földművelési tárca mindenképpen kisgazdapárti miniszternek kell vezetnie. Olyan kérdés is felmerült: vajon ha az SZDSZ lett volna a választás győztese, velük is koalícióra lépne a Kisgazdapárt. A párt képviselői kifejtették: a Kisgazdapárt mindenképpen kormánytényezővé akar válni, ugyanis csak így tudja megvalósítani földprogramját, legfontosabb választási ígéretét. Az SZDSZ-szel egyébként már korábban, a népszavazás során együttműködtek, mégpedig eredményesen. (MTI)

Külföldi vélemények a választásokról

A világhírűgöngyöskék terjedelmében budapesti jelentésekben számoltak be a választások második fordulójának menetéről.

A dpa nyugatnémet világs, az UPI amerikai hírügynökség döntő győzelemnek minősíti a Magyar Demokrata Fórum sikerét, amelynek alapján megalkathatja Magyarország négy évtized óta első nem kommunista kormányát. A Reuter brit hírügynökség fogalmazása szerint az MDF „tönkrevette” legnagyobb ellenfelét, a baloldali-liberális SZDSZ-t.

Az AFP jelentése az MDF sikerét a hagyományos jobboldal diadalaként értelmezi. Az AP hírügynökség megjegyzi, hogy a magyarországi a második konzervatív győzelem Kelet-Európában a kelentémet választások után. A jelentések leszögezik, hogy a választók egyértelműen nem mondták az ország kommunista múltjára. Ez nemcsak a párt reformszárnya, a mostani MSZP rossz szereplésén mutatkozott meg, hanem azon a tényen is, hogy az ortodox szárny, a mostani MSZMP a négyosztályos küszöbön elbukva nem képviselteti magát az új parlamentben. A hírügynökségek hírt adtak Horn Gyula vereségéről. Az AFP erről szóló külön jelentése ismerteti a külügyminiszter érdemeit is.

A hírügynökségek idézik Antall József szavait arról, hogy a választások győztese az egész magyar nép. Ismer-tetik kijelentését az MDF koalíciós ter-

veiről a kereszténydemokratákkal és a kisgazdákkal. Az AFP utal arra, hogy a kormányfői tisztség várományosa kész találkozni Mihail Gorbacsovval.

A jelentések ismertetik Kis Jánosnak, az SZDSZ ügyvivő elnökének szavait, hogy a párt kudarcra viszonylagos, és a „világon egyetlen más liberális párt sincs ilyen erős parlamenti képviselete”. A hírügynökségek azt is idézik, hogy az SZDSZ felelős ellenzéki párt lesz a parlamentben és szigorú bírálója az új kormánynak, de nem fogja támadni olyan népszerűen intézkedésekért, amelyek az ország javát szolgálják.

„A keresztény-nemzeti jobboldal fölényes győzelmet aratott, és Antall József Magyarország várható első nem kommunista miniszterelnöke” – jelentették már a hétfő reggeli lapok *Olaszországban*, miután késői zárásuk lehetővé tette az éjszakai első előrejelzések alapján az értékelést.

Az MDF győzelme-nagyobb a várt-nál: az olasz megfigyelők többségének nem kétséges, hogy Budapesten MDF-Kisgazda-KDNP kiskoalíció alakul, és az a parlamenti számok alapján kormányképes is lesz. Antall Józsefet az olasz hírügynökség úgy jellemzi, mint „rég ellenzéki személyiséget, aki már 1956-ban részt vett a forradalomban”.

Szovjet vélemény

„Jobboldali fordulat” címmel közölt budapesti tudósítást legutóbbi számában a Novje Vremja című szovjet hetilap.

A választások második fordulója előtt készült írás igen negatívum jellemzi a választási kampányt, illetve a két választási forduló közötti eseményeket.

– A Magyar Szocialista Párt elleni politikai kampány nem szűnik – írta Szvirin. – A mai Magyarország minden bajáért ezt a pártot kiáltják ki bűnösnek: milliónyian élnék a szegénységi szint alatt, százezren lakás nélküliek, 21 milliárd dollár rüg az ország külföldi adóssága. E kampány éreztette a hatását az első forduló eredményein is: az MSZP vezetői közül senki sem

Jobboldali eltolódás

került be a parlamentbe, csak a független jelöltként induló Németh Miklós.

– A magyar baloldaliak a belátható jövőben nem fogják tudni visszanyerni a választók bizalmát. A hatalom olyan pártokhoz kerül, amelyek magukat jobbközéphez tartozónak nevezik, s amelyek a nyugat-európai és egyesült államokbeli rokonpártoknál találnak támogatásra. Olyan pártokról van szó, amelyek nemcsak szocializmusellenesek, de jelentős mértékben szovjetellenesek is – állítja a továbbiakban.

Illusztrációként az MDF „Tovariscsi, konyec!” feliratú plakátját említi a tudósító. E plakát poliitukai üzenetét továbbgondolva Szvirin megjegyzi, hogy a viták a szovjet csapatok kivonásának határidejéről, Magyarország

VSZ-tagságáról, esetleges NATO-ba lépéséről nem csekély szerepet játszó-tak a választási harcban, s bizonyára nem tűnnek le automatikusan a poliitukai szintérről az új kormány megalakulása után sem.

– Olyan benyomás alakul ki – hangzik Szvirin véleménye –, hogy az MDF vezetői a Szovjetunióhoz fűződő jövőbeni kapcsolatokat csak pragmatikus oldalról nézik. Országunkat hajlamosak csupán az

A kapitalizmusba való átmenet néhány kérdése III.

Közszellem, polgári mentalitás, attitűdök

A kapitalista szellem és a magyar társadalom

A társadalom meghatározó többségében egyfajta fogyasztói-polgárosodási folyamat mára lejátszódott. A családok relatíve magasabb fogyasztói szint elérésére törekednek. A magasabb fogyasztói státusba való bekerülés állandó motiváció a családok jövedelemszerzésében. Széles társadalmi rétegről van szó, hiszen ide tartozik a bányász, amely a következő évi hűségpénzből videót vásárol, a gmk-s szakmunkás, aki a kocsit kicserélésére gyűjt, vagy a menedzser, aki az éves prémiumából lakást vesz a középiskolás gyerekeknek. Nyugodtan kijelenthetjük, hogy a fogyasztói rétegződésnek számos szintje jött létre, az alacsonyabb státusból a magasabb státusba való kerülés állandó törekvése a családoknak.

A magyar fogyasztói középosztályosodás másik jellemzője, hogy a társadalmi elismerések nem a társadalmi munkamegosztásban elért pozíció (rang) vagy a diplomák száma, hanem a szerzett jövedelem, illetve a fogyasztói szint határozza meg. „Bármilyen munkát elvégzek, de jól fizess meg” szellem, ha korlátozottan is, de érvényesül. A fentiek alapján azt gondolhatjuk, hogy a fogyasztói ambíciók oldaláról a kapitalista átalakulásnak nincs komolyabb akadálya. A fogyasztói polgárosodás azonban csupán féloldali. Elsősorban állami fő-, má-

sod- és harmadállásokból, munkával szerzett jövedelmekről van szó, ugyanis állami alkalmazotti (bérmunkás) státusokra épül a „fogyasztói társadalmunk”. Mit jelent mindez? Biztonságos és nyugodt munkahelyek, a kirúgás veszélye nélkül. A magánalkalmazotti státus, amely magasabb jövedelmet biztosít, de bizonytalanabb, kevésbé számottevő. A másik jellemző, kevés a független egzisztencia, a magánvállalkozói réteg. A tőkés réteg – akik elsősorban tőketulajdonosok – szinte elenyész. A kapitalista átalakulás lényeges elemét, a független egzisztenciát – önálló kisiparos, kiskereskedő, kisvállalkozó – széles körű elterjedése, rengeteg magánvállalat létrejötté privatizálás vagy szerves kinövés útján, illetve a tőketulajdonos (pl. részvényes, tőkeeszköz bérbe adó, stb.) réteg gyors kifejlődése jelentheti.

A kapitalista átalakulás és fejlődés motorja az egyidejűleg tulajdonos és alkalmazotti, iparos vagy kereskedő egzisztencia, az egyidejűleg magánvállalat tulajdonos és menedzser, valamint a kizárólag tőketulajdonos üzleti réteg.

Nincs domináns kapitalista vonásokat jelentő társadalom fenti rétegek nélkül. Magyarországon az elkülönült tőketulajdonos réteg gyors kialakulására csekély az esély. Egyes közgazdászcsoporthoz erre azt mondják, hogy külföldiek vegyék át ezt a funkciót, vagyis a tőketulajdonosi szerepet. A nyugati tőkés azonban csak olcsón haj-

landók vásárolni a magyar állami vagyontól, és elsősorban piacbővítés miatt fektetnek be Magyarországon. A kis és közepes magánvállalat tulajdonosi réteg kialakulása valószínűleg nem lesz gyors ütemű. Itt azért vannak pozitív példák, a számítástechnikában, építőiparban tőkeerős magáncégek (kisszövetkezetek) jönnek létre.

A következőkben arra a kérdésre térünk ki, hogy milyen közszellem, értékrend segítheti a gyors kapitalizációt. Erre egyszerű a válasz, kit tart a társadalom sikeresnek, kik a követendő mintaszemélyiségek? Amennyiben a gazdag, vagyonosodó, másoknak munkát biztosító magánvállalkozók a sikeresek, akkor azt mondhatjuk, hogy a közszellem a kapitalizálódás szolgálatába állt.

Ezen értékre már láthatóak a jelei, a 400 millió forintos tőkeértékű Műszertechnika elnök-résztulajdonosát ma sikeresebb emberek tartják, mint a 10 milliárd forintos állami cég vezérigazgatóját, ugyanis az utóbbi időleges pozíciót töltte be, amíg az előbbi magánvagyona időálló. Nem beszélve arról, hogy ezt a vagyont ön maga hozta létre munkájából és vállalkozói jövedelemből. Jól tudjuk, hogy azért ezt a gazdagodást sokan megkérdőjelezzik, mondván az állam extrajövedelmet túrt meg a számítástechnikában. Erre csattanós a válasz, ugyanis senkinek sem volt megtűtve, hogy a számítástechnikában vállalkozzon.

Amikor elismerjük, hogy a közszellem és a társadalmi értékrend a sikeres, magánvállalkozói réteget ismeri el, egyidejűleg ki kell mondani, hogy az ország tönkretételéért felelős vezetői körön túl senkinek a vagyona, pénzmegtakarítása nem kérdőjelezhető meg erkölcsileg sem. Ez lehet ugyanis a társadalmi-morális alapja annak, hogy a likvid-vagyonok, pénzmegtakarítások „előjőjenek” és magángazdaságban keringjenek. E pénztőkét a privatizálás során vagy új magánvállalkozásokba szabadon fel lehessen használni.

A témakörnél nem kerülhet meg a „protestáns etika és a kapitalizmus szelleme” – Max Weber által feltárt – társadalmi viszony aktualitása. Tudjuk, más időkben élünk és más a tőkeelátottság mint a korai kapitalizmusban. Egy hasonlóság mégis van, itt és most mi kapitalizmust grundolunk. A polgári tisztesség, a szorgos munkavégzés, a megtakarítási hajlandóság, az adott szó becsülete mind, mind kívánatos tulajdonság. Létezik egy komoly dilemma, amely megválaszolásra vár. Egyfelől a magánmegtakarítási hajlandóság növelése kívánatos, hiszen a privatizáláshoz, a tőkejavak megvásárlásához, az új vállalkozások beindításához, a vállalkozások növeléséhez pénzre van szükség. Sőt, amikor a munkahelyek veszélyben vannak, a munkásoknak, alkalmazottnak is kell lenni megtakarításuknak, hogy a rosszabb időben

is fenn tudjanak maradni. Ugyanakkor a gazdaság akkor növekedhet, ha stabilan emelkedik az elkölthető jövedelem, vagyis nő a fogyasztói kereslet. Az ellentmondás azonban látszólagos, mert az ország nagymértékű kamatfizetési kötelezettsége miatt a gazdaság növekedésével párhuzamosan csak kisebb mértékben növekedhet a fogyasztás. Ilyen megfontolásból a megtakarítási hajlandóság fokozása a gazdasági egyensúly megteremtése szempontjából is szükséges. Ugyanakkor a megtakarított összegek állam-vagyonrészek (lakások, ingatlanok, privatizálás, stb.) vásárlására fordítása kívánatos. Tehát találkozik a nemzetgazdasági egyensúly fenntartása és a kapitalizálódás érdeke a polgárok megtakarítása területén. Felmerül azonban a kérdés, hogyan lehet egy fogyasztói mentalitásra beállott társadalmat – amely még hiteket is felvesz a fogyasztás növelése céljából –, megtakarításra rábírn.

Megoldás az ösztönzés és a kényszer. Egyrészt a társadalmi értékrend motivál a vagyonszerzésre a fogyasztói költségek ellen, másrészt az állam vagyonrészeit olcsóbban, kedvezményesen ajánlja fel megvásárlásra. A harmadik megoldás a kényszer, amikor a munkanélküliség realitása tartalékolásra kényszeríti.

(vége)

Dicházi Bertalan

Szerkesztőségünk azzal bocsátja újjára a következő háromrészes sorozatot, hogy a szerző nem minden gondolatával értünk egyet, az alap gondolat azonban megfontolandó, hiszen tény, hogy a ma kevésbé hatékonyan működő nagy állami vállalatokat is jobb munkára kell serkenteni. Hogy a következőkben ismertetett módszerek hatásosak lehetnek-e, azt kérem, véleményezzék Önök.

(W. D.)

Visszhang a kútból I. (mindenkinek)

Célunk a magasabb életszínvonal elérése. Ezt a magasabb életszínvonalat mindig és minden hatalom várományosa is ígérte. Kívánjuk, ez az ígértet teljesüljön. Ez a magasabb életszínvonal a mi hitünk és akaratumk nélkül elérhetetlen. Erősítsen meg hitünkben és akaratumkban az első többpártrendszerű kormány. Tudjuk, hogy a fejlődés motorja a gazdaság dinamikus fejlődése. A gazdaság dinamikus fejlődésének legfontosabb feltétele a fizetőképes kereslet. Az új kormány a fejlettebb országok tapasztalatai alapján a magántulajdon erősítése segítségével kívánja elérni a piacgazdaság kiépítése mellett. Az azonban bizonyos, hogy az állami tulajdon még sokáig fennmarad. Tehát fennmarad az állami tulajdonon lévő kis- és nagyüzem, a nagyüzem azért, mert anélkül nem létezhetnek a kisüzemek, valamint a magántulajdonon lévő kis- és nagyüzem.

Miért életképebb a magántulajdonon alapuló gazdaság, üzem?

- Kisebb a létszám az irányításban.
- Kisebb a létszám az adminisztrációban.
- Az előző pontok következményeként áttekinthetőbb, ellenőrizhetőbb.
- Rugalmas.

Lehet-e ezeket az előnyöket az állami tulajdonú termelőterületekbe beépíteni, vagy az alábbiakat minden formában, minden területen lehet alkalmazni? Mindenestere az alábbi javaslat egy automatikus szabályozást eredményez a gazdaságban, ami biztosítaná a fejlődést, a javaslatban szereplő százalékos arányokat fejlettebb országok tapasztalatai szerint optimalizálni kell. Egy azonban biztos, 1990. II. félévében már ennek vagy valami hasonló megoldásnak a bevezetése szükséges, mivel csak így lehet az ország lakosságát összekovácsolni a szükséges cél elérése érdekében.

- A béreket 1990. II. félévétől fel kell szabadítani.

- A termelőterületeken lévő összlétszámának 5 százaléka lehet a nem fizikai állományban 1990. 06. 30-tól, 1991. 01. 01-től ez csökkenjen megközelítőleg 3 százalékra, illetve az optimalizált értékre.

- A nem fizikai állományban lévő százalékos aránya kapcsolva legyen az adóhoz. A vállalati adó 50%-os, ha az összlétszámhoz viszonyítva a nem fizikai állomány 50%-os. Ha a nem fizikai állomány az összlétszámhoz viszonyítva 5%, akkor az adó is 5%.

- A nem fizikaiak bére a következőképpen kapcsolódjon a fizikai állomány bérehez:

A tartalékképzés után fennmaradó nyereségösszeg 80%-a osztandó fel havonta munkabéreként a fizikai és nem fizikai állomány részére. A fenti összeg 20%-a fizetendő minden esetben a létszámtól függetlenül a nem fizikaiak között havibéreként. A fennmaradó 80% osztandó fel a fizikai állomány között, létszámtól függetlenül havibéreként.

Prémium, jutalom év közben nem fizethető, év végén a fennmaradó nyereségrész az előbbi szabályok szerint osztandó fel.

A fenti arányok a két állománycsoportra vonatkoznak, ezen belül egyenként, munkánként differenciálандók.

- A vezetői nyolcszoros prémiuma eltörölendő.

A megoldás előnyei:

- Automatizmus vezetői bér - munkásbér - hatékonyság - létszám - adó kapcsolódásával.
- Bérkiáramlás nem nő, csak az elosztás változik.
- Biztosítja a fejlődés folyamatosát, mindenki által könnyen ellenőrizhető.
- Növeli a munkavállalók bizalmát a kormánnyal szemben, ami a jelenlegi gazdasági helyzetünkben nem is kevés!

(folytatjuk)

Szabó Zoltán

Életközben egy kft-alapításról

Ugye, Ön is ismeri a közmondást: „más kárán tanul az okos”? Tejes szakemberek kívántak okosak lenni Székesfehérváron, akiknek sajnos az nem adatott meg, hogy tejjari kft. gyakorlatából, mint kézenfekvő kútfőből mérítsenek tapasztalatot. Merítették hát, ahonnan tudtak, mély vízből és sekélyből, tisztából és zavarosból egyaránt. És hogy mi lett az eredmény? Az alábbi sorokból kiolvasható, de ne feledjék majd az idézett közmondást!

„Partnerünk adott volt, szándékai a miénkkel egyeztek, az NSZK illetőségű, lübecki G. C. Hahn és társa személyében. A céghez több mint 10 éves, zavartalan kapcsolat fűzte vállalatunkat, a Fejér és Komárom megyeit. Stabilizálószer szállított részünkre, kiváló minőségben, határidőre, közreműködött termékfejlesztési programjainkban.

Igaz, hogy késve, mint a divat, de hazánkban is megkezdődött az ún. modifikált keményítő gyártása, ami egyik fontos – hatásmechanizmusát és mennyiségét tekintve is – alkotórésze a stabilizálószernek. Hogy ezt a keményítőt az importált stabilizálószerreken hazai gyártásával ki lehet váltani, már nem volt új dolog, hisz ezt a megoldást már több éve alkalmazza a tejjari, magas színvonalon művelve a tevékenységet. S csak irigyen lehet azokat a szakembereket, akik a termékfejlesztés göröngyös útját már megjárták. Az ötlet a külföldi tőke bevonásával működő vegyes vállalat alapítása volt, melynek révén nemcsak importköltséget takaríthatunk meg, hanem – a keményítő exportja révén – devizabevételre is szert tehetünk. S nem lebecsülendő előny a patinás nyugati cég gyártási tapasztalata, kísérleti intézetének rugalmassága, mely hazai potenciális vevőink kiszolgálásának kulturált színvonalát, kényelmét, s nem utolsósorban az általuk gyártott élelmiszerek változatlan minőségének biztonságát szolgálja.

Az ötlet s a partnerek mindvégig kifogástalanok voltak. Hanem a keretek! Azok a paragrafusok, azok bekezdései és alpontjai, melyek az említett paragrafusok bekezdéseinek más alpontjai szerint módosítva újabb paragrafusokban öltöttek testet. Járatlanok lévén az

Gazdaságpolitikai rovatunkat szponzorálja az M&M Kft. Szoftverház

Göröngyös még az út

efféle tevékenységben, így utólag visszatekintve, egy sor zsákutcába bementünk, amit mai ismereteinkkel már messze elkerülünk. Ismerve a népgazdaság fejlesztésének mai tendenciáit, feltehető, hogy ez a tejjari még ritka vállalkozási forma, a korlátozott felelősségű társaság el fog terjedni. Ez, lényegéből adódó előnye ismeretében – néhány termékre, tevékenységre szakosodás, minimális létszámmal és költségszinttel – is nyilvánvaló. Leendő kollégák munkáját könnyítendő, tapasztalatainkból néhányat közlünk. A kft. jogi személyiségű vállalkozás, alapítását szerződés aláírásával sors-peccételik.

A nevezett szerződés aláírása után, ha kell, be kell szerezni a hatósági engedélyeket, melyek a tevékenység folytatásához szükségesek (esetünkben a külkereskedelmi tevékenység, valamint az élelmiszeripari adalékanyag-előállítás). Közjegyző előtt kell hitelesíteni a cégbejegyzés módját, a törzskönyvbe beíratásról igazolás kell a számlavezető banktól. Közben azonban fel kell venni a kapcsolatot a statisztikai hivatallal, az adóhivatallal, a Társadalombiztosítási Intézettel és így tovább, hogy az a több tízre tehető számla, mely az információáramlást hivatott szolgálni, a társasághoz hozzájáruljon s meglevenedjen. Aki ezzel ilyen mélységben nem foglalkozott, el sem tudja

képzni, hogy munkahelyén ahhoz, hogy dolgozhasson, s ezért jövedelme legyen, milyen halmaz adminisztrációval kell megbirkózni.

Éppen ezért – jótanácsként – célszerű a kezdet kezdetén tervet készíteni Murphy törvénye miatt, mert nálunk jól értelmezik kitételét, hogy ami elromolhat, az el is romlik. Tehát – megelőzésül – rögzíteni kell, hogy mely intézményekhez, milyen bizonylatok birtokában, mely intézményt követően, de melyet megelőzően kell fordulni. Mulatságos? Az, mert többféleképpen értelmezik az eljárás módokat... Eddig csak a sajtóelemzésekből hallottam, hogy a működő tőke beáramlását gátolja a rövid élettartamú szabályozások rendszere, mely bizonytalanságban tart és bizonytalanságot kelt. Gyakori téma ma a vállalatvezetők helytelen döntései. Saját bőrömmön tapasztaltam, hogy igaz. Nagy stratégának kell lennie annak, aki képes mindenféle változást akárcsak fél évre előre is prognosztizálni. Csak egyet említek, az árfolyamváltozást.

Jelenleg a cégbejegyzés előtt állunk. Feladatunk lesz a stabilizálószer és modifikált keményítő előállítás, megtalálni azokat a szűk keresztmetszeteket, melyek az ez irányú vállalkozások profilja mellett még léteznek. Nem konkurencsi, kiegészítő szeretnénk lenni a jelenlegi gyártóknak. Hogy az így lehetséges, számtalan bizonyítékát láttam nemrég az NSZK-ban, egy menedzserképző tanfolyamon közel három hónap során.

Jövőbeli kollégák! Az út még göröngyös, de vezet valahová. S ez manapság nagy szó” – e zárómondatot fejezte be Pápai Ferenc a Fejérstáb Élelmiszeripari Adalékanyag-gyártó Kft. igazgatója közreadandóját.

Lejegyezte: P. L.

„Jégakkumulátor”

Egy japán cég új típusú víz- és jégtárolórendszer fejlesztett ki. Ez azért előnyösebb, mint a csupán hideg vizet keringető hűtőrendszer, mert a házak helyiségeit nappal az olcsó éjszakai áram termelte jéggel hűthetik.

A rendszer jéggyártó egységében a jég éjjelente folyamatosan tábla alakban képződik. Amikor a táblák kellően vastaggá híztak, önműködően a törőegységbe kerülnek, ahol is felmorzsolják őket. A jégmorzsákat a szállítóegység juttatja a részben vízzel töltött tárolóba. Minthogy az összetört jégnek nagy a felülete, nappal gyorsan elolvad, s a belőle keletkező víz azonnal belefolyik a ház hűtőhálózatának a csöveibe. Ez a rendszer a folyamatosan hűtött vizet keringtetőnél olcsóbb, kevesebb helyet foglal el, azonkívül a teljesítménye is megfelelő: benne óránként 346 kilogramm jég keletkezik, s óránkénti hűtőteljesítménye 163 megajoule.

Természetgyógyászat IV.

Mahikari, az igaz fény forrása

Három meghajlás a fény felé, három taps, ami Istennek szól és a lélekben beindít egy vibrációt. Szembefordul a pácienssel: „Ohajtod-e kapni Isten tisztító erejét? Összeérintik a kezüket, a páciens behunyja a szemét, majd elhangzik az ima – japánul. Kéri a mindenható, hogy tisztítsa meg az áligazságoktól, hamis dolgoktól; a tisztító fény hatoljon a legkisebb részecskéig. A keze kb. 30 centiméterre van a kezelt homlokától, elkezdődik a „sugarazás”. Azért először a homlokra, mert – mint mondják – a két szem közötti részen (ezt a harmadik szemnek nevezik) lakik a lélek. Ezt kell megnyitnia, hogy hatni tudjon a sugár. Ezen kívül még 27 pont található a testen, amiket sugaraznak, a betegségeknek megfelelően. Ez tehát a rituálé és a gyógyítás folyamata a mahikariban. Igaz, a mahikarista nem használja a gyógyulást szót. A vezérgondolat ugyanis a megtisztulás, a lélek és a test tisztulása.

A fény, amit adunk a kezünkkel, a léleknek szól, a test forrásának – mondja P. Mari. (Teljes nevét nem azért nem írom le, hogy bármiféle félreértés ne legyen, hanem egyszerűbb, prózáiból ok miatti: annyi beteg ember jár már hozzá, hogy többet vállalni egyelőre nem tud.) – Mi mindig az okot kezeljük, a tisztátalan lelket, nem pedig a okozatot, ami már látható. Én Olaszországban tanultam a mahikarit.

Beszélne a mahikariról?

– Egy kinyilatkoztatási sorozattal kezdődött Jalánban, 1959-ben. Koto-ma Odamának hívták az első mahikaristát, akinek halála után lánya folytatta tovább ezt a filozófiát, életmódot, tanítást. A társaság, melyet a lány Sukijo Mahikari néven alapított, mára már behálózta az egész világot. Sok országban olyan mahikari központok jöttek létre, ahol naponta igénybe vehető az ingyenes gyógyító kezelése.

– Ön sem fogad el pénzt?

– Nem, egy fillért sem. Hiszen hogyan is fogadhatnék el bármit is, mikor ezt tulajdonképpen nem is én csinálom. Én, P. Mari képtelen lennék ilyenre. Itt más irányít. A sikert sohasem könyvelhetjük el magunknak, mi csak szolgálunk.

– Mari, maga a mahikarisok vezetője Magyarországon. Hány ember csinálja ezt hazánkban?

– Nem vagyok vezető. Bár mondják, de mindig visszautasítom. Minden mahikarista a saját vezetője. Én nem szabhatok ki dolgokat, imáim csak lehozják a kozmoszból a segítő energiákat. De meg kell mondanom, ezen eleinte én is mosolyogtam, de később rájöttem, hogy igaz. A tanfolyamot Magyarországról 48-an végezték el, azonban csak 12-en csináljuk. Ennek több oka is van. Az egyik: egész embert kíván a mahikari, egy-egy beteg-

ségtől való tisztulás hosszú időt is igénybe vehet. Ugyanakkor mindenki, aki a mahikarit műveli, magánál hordja a „omitamát”, ezt a kis arany szelencét, amit a tanfolyam végén, a beavatáskor kapunk. Erre nagyon kell vigyáznunk. Csak a viselője láthatja, gondosan, több rétegben kell csomagolni, víz nem érheti. Ha például fürdéskor leteszi az ember, csak egy bizonyos magasság felett teheti le. Lejeit nem szabad és még sorolhatnám tovább a szigorú előírásokat. Sok embert ez is visszatart, így inkább végleg leteszik az omitamát.

– Tudomásom szerint kórházakba is jár gyógyítani.

– Oda megyek, ahol a betegnek szüksége van rám. Egyébként még egy kórházból sem zavartak el.

Most Mari elővesz egy levelet. Orvosházaspár könyörög: segítsen a halálos beteg 13 éves gyermekükön. Néhány hónap alatt 20 kilogrammot fogyott, az orvosok nem tudtak kimutatni semmit.

A kórházban az ügyeletes orvosok sorfala mellett sugaraztam első alkalommal a gyereket. A végén mit gondol, mit mondott a fiúcska? Ehes vagyok! És megevett három fél zsemlyét. Ő, aki hónapok óta kihányt minden beleértetett falatot, de a zsemlyét nem. Másnap már az ágyban ült, amikor mentem, sétáltam is vele. Mond-

tam a szüleinek, vigyék haza a gyereket. Három héten át naponta sugaraztam, mára már visszahíza eredeti súlyát, nemrég síelni volt.

– Ha jól tudom, fizikusok úgynevezett hőterápiát készítettek, amin láthatóak az egyes betegségek helyei. Kezelés után a térkép megváltozik.

– Engem nem érdekelnek az ilyen dolgok. Ne fizikus győzzön meg arról, hogy eredménye van a munkámnak. Az a lényeg, hogy az emberek gyógyulnak – habár nem szeretem ezt a szót. Ne a csodát keressük mindenben! Nem mindenható egyetlen mahikarista sem, csak ad egy lehetőséget, hogy működjön vele együtt a páciens. És eredmény csak akkor van, ha a másik ember ereje benne van. A mahikari nem gyógyító eljárás, hanem a megújulás, az újjászülés folyamata.

– Tudom, hogy nem szívesen teszi, de kérem, mondjon még példát arra, hogy kin tudott segíteni!

– Tényleg nem szívesen, de ha annyira akarja, hát legyen. Egy fiatal embert súlyos csontvelőműködési zavarral már csak a rendszeres transzfúzió tartotta életben. Októberben már úgy volt, hogy novemberre csak bottal fog tudni járni. Hat hónapi kezelés után – éppen tegnap este tudtam meg – a főorvost az ájulás környékezte, mikor meglátta az eredményt: a csontvelőműködés helyreállt. És ebben a fiúnak éppen annyi – ha nem több szerepe

volt, mint nekem. De megtudom, hogy egy orvostanhallgató is elküldte hozzá májrakos apját, aki a kezelések alatt egészen jól érezte magát. Egy veserákosnak két és fél centimétert húzódtott összebb a daganata, mint az ultrahang kimutatta. Most két nagyon súlyos beteget is kezel Mari. Az egyik egy 15 éves gyermek, akinél 5 éves korában kezdődött a baj. Sokizületi gyulladása miatt mára már szinte nem tud járni, ölben hordozzák. A másik egy idős bácsi, akinek komoly anyagcsereproblémái vannak, járásképtelen volt, mikor a Péterfy Sándor utcai kórházba került. Ő már az első kezelés után lényegesen jobban van. A példa is bizonyítja – mint ahogy Mari elmondta – nem egyforma mindenkinél a gyógyulás folyamata. És megint kimondtam a gyógyulást szót, mert ugyan a mahikari nem gyógyító eljárás, de hogy gyógyít, az vitathatatlan. És azt a telefont sem hallgathatom el, aminek felülnéje lettem: egy orvos telefonált, hogy hamarosan utazik külföldre ő is, megtanulni a mahikarit.

Sorozatunk következő részében is a fényekkel való gyógyításról lesz szó, ezek azonban merőben különböző forrásból származnak, mint a mahikariban.

Gergely Zsóka

„Ha ugatsz, szenvedni fogsz”

Másnapoként egy darab kenyér és egy pohár víz

Megalázott, megkínzott ember keresett föl a minap a szerkesztőségben: egy élő ronc. Nehezen formálta a mondatokat. Gyakran hagyta abba beszédét. Ilyenkor könnyek csillantak meggyötört arcán. Mintha minden szó kötőb lett volna számára, csak nehezen tudta továbbhengergetni a nyelvére.

– Magánbosszúból indult az egész kálváriám. 1961. június 24-én kaptam egy papírt, mely szerint kikért a tézisz nyári munkavégzésre. A szabadságomat a tudtom nélkül kivették a vállalatomtól. Bementem az irodába, ott megkérdeztem, hogy mi jogon tették ezt velem. Megtudtam: Nagy Gyula szomszédom intézkedésére történt mindez. Azt mondták: Nagy Gyula a tanácselnök barátja, s abban a pillanatban már ült is. Jobb oldalt a mellkas alatt, a májtájékon talált el. „Ez körülbelül 95 százalékos ütés volt” – mondta a társának. Ezután Fehér megfenyegetett, ha erről valakinek szólok, akkor megdöglök.

– Előzetesbe helyeztek. Semmit sem tudtak ellenem felhozni, de fogva tartottak. Az előzetesben dr. Zavilla felkeresett és megkérdezte, hogy vagyok. Nem mertem neki panaszkodni, mert nagyon féltem. Nyolc hónapot töltöttem börtönben. Ezalatt a feleségemet arra kényszerítették, hogy a téziszben kapjaljon. Két hétig másnapoként kaptam egy darab kenyeret, meg egy pohár vizet. Kemény deszkán feküdtem, takarót nem adtak. A halál szájában voltam. Mindez a kaposvári fogdában történt. Majd a Legfelsőbb Bíróságon közölték velem, hogy alaptalan vádak miatt csuktak le.

– Bárhová mentem, kerestem az igazam, mindenütt elutasítottak. „Ez nem normális, mit magyarul.” Abban az időben rontott be Nagy Gyula a lakásunkra. A feleségem úgy megijedt, hogy az idegostályra kellett vinni. Nagy Gyula értett hozzá, hogyan kell embereket tönkretenni. A feleségem el is félemben, rettegésben él. Hogy lehet valaki ennyire gátlástalan? Igaz, hogy neki magasról fogják a kezét, és én semmit sem tehetek?

– Később hallottam, hogy Riba nyomozó öngyilkos lett. Megszóltam a lelkiismeretemre: Nem hiszem, mert az ilyen embereknek nincs lelkiismeretük. Rettegésben tartottak,

nem riadtak vissza a legaljasabb cselekedettől sem. Dr. Zavilla is azt mondta, hogy nem vagyok normális. Mehetek bárhová, úgysem hallgat meg senki. Kértem, hogy orvosi vizsgálattal győződjek meg arról, ép-e az elmém. Megtagadták. Azt mondták: ne ugráljak, mert nyomtalanul eltűnhetnek. Talán, ha olvassák a történetem, mások is mernek jelentkezni.

– Ma már bízom benne, hogy nem fogok nyomtalanul eltűnni, s talán a családom sem szenved a zaklatásoktól. Úgy érzem, csak most nyílt lehetőségem arra, hogy elmondjam, mit is csináltak velem. Azóta majd harminc év eltelt. Sok sorstársam nevében teszem föl a kérdést: A rendőrségen őrzik a mi aktáinkat? Egyáltalán megvannak-e? Elbocsátáskor semmilyen papírt sem kaptam. „Örülj, hogy nem döglöttél meg!” Ez volt az elbocsátó szóp üzenet. Meg az, hogy „Ne feledd, ne ugass!”

– Nem voltam gazdag, sem osztályellenség, soha életemben nem politizáltam. Akkor miért ???!

– Tönkretettek. Megműtöttek... A régi ütések még mindig fájnak. Szétverték a májamat. Nem vagyok jól. Hová mehetek? Ki hallgat meg? Ezek az emberek a felelőségre vonáskor talán azt mondják: „nem emlékszem”. Mi azonban emlékszünk. S ha mi el is akartuk felejteni, mi történt, a még mindig jelenlévő testi fájdalmak emlékeztetnek a régi időkre.

Megrendülten hallgattam ezeket a mondatokat. Néhány percig csak néztük egymást, szólni egyikünk sem tudott.

***

A Somogy Megyei Bíróságon a periratok megtalálhatók. A Legfelsőbb Bíróságon valóban közölték Ulrich Lászlóval, hogy alaptalan vád miatt csukták le, de csak emberölés kísérlet bizonyult alaptalannak. A Legfelsőbb Bíróság súlyos testi sértés büntetése kísérletét állapította meg. Ezenkívül elítélte Ulrich Lászlót igazgatásért is. Mindezekért nyolc hónapi börtönrre ítélték. Úgy érzem, tanulságos idézni az indoklásból:

„...lakásán tartotta az Irodalmi Újság 1956. október 23-i külökiadását és egy géppel írott nyilatkozatot, amely az ellenforradalmat dicsőítette és az azzal szemben álló erőket gyalázta.

A Kaposújlak községben 1959. évben megalakult termelősövetkezetbe a vádlott felesége rendes tagnak, a vádlott pedig pártoló tagnak belépett. A vádlott azonban tiltotta a feleségének, hogy a termelősövetkezetben dolgozzék és maga sem volt hajlandó segíteni a munkában a munkaerőhiánnyal küszködő termelősövetkezetet. Emiatt a községi tanács vezetői, valamint a termelősövetkezet elnöke és brigádvezetője – akinek brigádjába a vádlott felesége be volt osztva – többször beszéltek a vádlottal...

1961 nyarán a termelősövetkezet kérte a vádlott munkaadóját az ÉM. Somogy Megyei Állami Építőipari Vállalatot, hogy aratás idejére adja ki a vádlott szabadságát. A vállalat ennek eleget tett és erről a vádlottat levélben értesítette. Amikor a vádlott a levelet megkapta, nagyon dühös lett. A levelet összegyúrta és magához vett egy 22 centiméter hosszú pengéjű konyhakést... és a termelősövetkezet irodájába ment... elővette a konyhakést és a feleje közelében Beck János téziszelnök irányába néhány lépést tett.”

Az igazságügyi orvosszakértők véleménye szerint a vádlott gyengeelméjű, paranoiás, üldözési mániában szenvedett. Tévésznek domináltak nála: emiatt cselekményei társadalmi veszélyességének felismerésében nagy fokban korlátozott volt.

Az indoklásban olvasható még, hogy Ulrich László lakásán olyan fényképeket, levelezőlapokat találtak, amelyeknek a hátuljára egy centiméter nagyságú horogkeresztet nyomtatott.

Eddig a történet, amely hű képet fest a Kádár-rezsim módszereiről, és a rezsim bíróságáról. 1961-ben meg lehetett tenni, hogy egy szakmunkásnak a szabadságát egy termelősövetkezet határozza meg.

A rezsim bírósága igazgatásért elítélhetett egy olyan embert, akiről bebizonyosodott, hogy gyengeelméjű, paranoiás. Az indokok között pedig egymás mellett jól megfér a fényképek hátoldalára nyomtatott horogkereszt és az Irodalmi Újság.

Csak emlékeztetőül. Ez az Irodalmi Újság a Magyar Írók Szövetségének kiáltványát közölte. Az írók hét pontban foglalták össze követeléseiket. A hetedikből idézek: „Választási rendszerünket olyanná kell formálni, hogy az megfeleljen a szocialista demokrácia követelményeinek.”

Balázs Andor
Kele János felvétele

Az éveknél életet!

– Szolidaritási felhívást tettünk közzé – mondja Thurzó Endre, az MDF nyugdíjasforumának ügyvezetője –, Össze kell fognunk annak érdekében, hogy a milliós rétegek közösen segítsék egymást igazságos követeléseik kivívásában. Ebben megfogalmazzuk, hogyha ma a nyugdíjas fenn akarja tartani magát, kegyelemkenyérre, alkalmi munkára, gyermekei támogatására szorul – ha ugyan azok is egyáltalán képesek a támogatásra –, mert az általános inflációt egyik bérből és fizetésből élő réteg sovány juttatása sem képes kompenzálni. A nyugdíjasok milliói csupán azt kívánják, hogy mindenféle jövedelemrendezés során – a többi elesett réteg igényével egy időben – a nyugdíjasok munkával szerzett jogát tiszteletben tartva, tisztességes igényeit elégítsék ki. A bérek mögött a járulások állam számára befizetett összege arányosan emelkedik, ám e keretből a nyugdíjasok nem arányos emelésben részesülnek. Ha a nyugdíjasokat nem tekintenek másodosztályú állampolgárnak, úgy szükség esetén minden többletbér-kiáramlás után pótlólagos járulékbefizetésekkel is segíteni lehetne a nyugdíjasok helyzetének tisztességes megoldását.

– A méltánytalanságot senki sem vitatja. Egy alulról építkező demokratikus fórum, mint az önöké, milyen cselekvési lehetőségeket kínál?

– Mindenekelőtt javaslatokkal és követeléssel fordultunk a választásokon induló képviselőjelöltekhez. A választókat is kértük, hogy kérjék számon bizalmukba helyezett képviselőiktől a követelések végrehajtását. A képviselőktől kértük, vállaljanak kötelezettséget arra, hogy megválasztásuk esetén törvényhozói munkájuk során alapvető célként egy szilárd, morális értékrend kialakítását és az emberi jogok érvényesítése társadalmi és jogi feltételeinek biztosítását helyezték előtérbe, elsődleges célként a társadalmi béke helyreállítását kezeljék. Megválasztásuk esetén szorgalmazniuk kell olyan nyugdíjtörvény megalkotását, amely a nyugdíjat nem társadalombiztosítási és szociális juttatásként, hanem gazdasági alapokon, munkával szerzett jogként szabályozza. Tízennegy pontban összegeztük ezzel kapcsolatos javaslatainkat. Még arra is kötelezni kívánjuk őket, hogy a nyugdíjas korosztályban társadalmi feszültséget okozó és az osztálytársadalom igazságérzetét is sértő, kirívó teherviselési egyenlenségek felszámolására törekedjenek. Így vállaljanak kötelezettséget arra, hogy megválasztásuk esetén, törvényhozói munkájuk során, szorgalmazzák nyilvánosságra hozatalát a nem társadalombiztosítási rendelkezésen alapuló, de azt sértő bizalmas MT-határozatokat és azok pénzügyi kihatásait (a megkülönböztetett elbírálásra ismer mindenki példáját eleget). Így követeljük az állami vezetők részére biztosított nyugdíjas és egyéb kiváltságok visszamenőleges hatálytalanná történő haladéktalan megszüntetését.

– A választások sok mindent eldöntenek. Az önök munkája addig is folyamatos.

– Nyugdíjas fórumunk alulról jövő kezdeményezéseken alapul. Az ügyvezetés csak összegzi és koordinálja azokat. Legutóbbi országos összejövetelünkön, január 27-én kétszázötvenen vettek részt. Közösen dolgoztuk ki munkaprogramunkat, mely nemcsak a választások előkészítésével kapcsolatos. Tanácsunk munkabizottságai különböző területeken dolgoznak, így: a társadalom mozgósítását és a társadalmi ellenőrzést szervező, az állampolgárok véleményének felmérését szervező, az idősök gondozását és a nyugdíjasok foglalkoztatását (alkalmi pótnagyszülő-közvetítési, háztartási segítségnyújtás, háztartási ismeretek oktatása, jogsegélyszolgálat) szervezőbizottságokban. Úgy érezzük, valamennyiünk sorsáról van szó. A méltánytalanság megszüntetése az első lépcső. Olyan nyugdíjrendszer kialakítását szorgalmazzuk, amely visszaadja az elvégzett munka becsületét, méltóságát. Ne a pillanat széljárása döntson életet. Különüljön el az egészség és a nyugdíjbiztosítás. Legyen arányos a befizetéssel a majdani kifizetés. Az öregek biztonságáért már egy letöltött munkásélet szavalt. Minden társadalom önbecsülését azon mérhetjük le, miként bánik elesettjeivel, a már meggyöngyültekkel. Nekünk nem kegydíj kell. Amit kérünk, azért megdolgoztunk. Vissza kell kapnunk az élet méltóságát. Mi az állam fenekeden „nagy kalapjába” beraktunk mindent. Elhárította. Ezáltal embermilliók kerültek lehetetlen helyzetbe. Egy magát demokratikusnak nevező államrend köteles megoldani ezt –, hisz javaslataink is bizonyítják, lehet. Valamennyi korosztály érdeke ezt kívánja.

Józsa Ágnes

Nagykánizsa

származtatással igyekeztek azonosítani Kanizsa nevét. Ezen romantikus elképzeléssel szemben már évtizedekkel ezelőtt tisztázódott, hogy Kanizsa a szláv Knysa (fejedelem, kenéz) névből származik.

Az évek ásatásai során közel félszáz római kori lelőhelyet találtak Nagykánizsa környékén. Ezek a római települések és temetők elsősorban amellel a diagonális út mellett helyezkedtek el, amelynek délnyugat-északkelet irányú vonulata Itáliát kötötte össze Aquincummal (Óbuda), és a mai – a város nyugati részét átszelő – Principális csatoma mentén érintette Kanizsát.

A térség – időszerűségünk kezdete tájáról származó – egyik komoly lelőhelyét a város északi részén lévő Inkey-sírkápolna melletti dombtetőn találták meg. A település a földbirtokos 4-5 kőépületből és gazdasági építményeiből, valamint a szolgáltató földbe mélyített házából állt. Ezt a települést – a római birodalom négy évszázados pannóniai uralma alatt – a 250-es évek végén támadás érte, de újjáépítették.

A népvándorlás korából csak a 20-30 km-es körzetből (Letenye, Zalako-

már), sőt a 9. század végén bekövetkező magyar honfoglalás tárgyi emlékeinek a területen egyelőre nem mutatható ki. A honfoglalás után főleg a délszláv és avar népesség élt ezen a vidéken.

Kanizsa neve 1245-ben vetődött fel először, amikor „terraknysa” formában említették. A tatárjárásig királyi birtok volt, majd magánbirtoklások sora következett. 1323-ban Osl Lőrinc kapta meg Károly Róbertől hűségének jutalmául nemcsak a környező falvakat, hanem Kanizsaszeg várát is – amely később az átépítések és bővítések után európai hírűvé vált.

Mezővárosként 1409-ban említik először. Egy 1493-ból származó oklevél klostrot (valószínűleg ferences kolostort) említ. Az 1530-as urbárium szerint 36 falu tartozott a vár földesúrához. A „Kanizsai” nevet felvevő Osl család virágzó gazdaságot irányított, de Szigetvár eleste (1566) után a pusztulás, a nyomor, az emberi tragédiák színterévé vált. Kezdetben a német katonák, majd később a török portyázók rombolták és égették. A királyi végvár leghíresebb kapitánya Thury György volt, aki 1569-71. között védte a kanizsai várat a törökkel szemben, s egy cselszövés következtében hősi halált halt. Méltán lett névadója a mai Nagykánizsa számos intézményének.

A későbbi várkapitányok – Zrínyi György, Alapy Gáspár, Bornemissza János – nélkülözések közepette védtek a várat, majd az idegen nemzetiségű kapitányok sorát záró Paradeiser György 1600. október 22-én átadta a várat az ostromló 60 ezer fős török seregnek. A várat később a Habsburgok próbálták visszafoglalni – sikertelenül. A törökök közigazgatási egységet alakítottak ki és 90 évig uralkodtak a tájékon.

A környék legerősebb várán, a kanizsain kívül számos kisebb földvár, palánkvar sorakozott e vidéken. Ilyen volt a város egyik mai kedvelt kirándulóhelyén, a Szentgyörgyvári II. hegyhát déli végén lévő ún. Romlottvár. Az egykori várkastélyhoz számos legenda fűződik.

Az 1700-as évek elején a lebontott kanizsai vár tégláiból épült barokk stílusú alsóvárosi templom és kolostor

Buda visszafoglalása (1686) után Kanizsát is körbefogták a felszabadító csapatok, s a kiéhezettett várat 1690. április 13-án a törökök átadták az ostromlóknak.

A török megszállás Kanizsát és vidékét erősen visszavetette fejlődésében és szinte teljesen elnéptelénítette.

A 18. század elején német, horvát és rác telepeseket költöztettek a városba. Ezt az etnikumot ittmaradt törökök, egyéb nemzetiségű katonák és zsidók gyarapították. Ennek ellenére a város lakosságának többsége a magyar maradt.

1702-ben nagy változás történt: a bécsi haditanács a szükségtelemné vált kanizsai végvárat is leromboltatta, és a katonaságot is kivonta a városból.

1704-1717-ig báró Grassics Jakab, 1717-1742-ig a Szapáry grófok voltak Kanizsa földesurai. 1843-ban kapta adományba a várost és környékét a gróf Batthyány Lajos nádorispán, aki a fokozatos fejlesztés elve mellett uralkodott a polgárok fölött. A lakók száma 1770-ben 3711 fő volt. A zömében földművesek mellett egyre több lett az iparosok és kereskedők száma. Iskolák létesültek. A város és a földesúr közötti állandó viszályt 1848 tavasza, illetve az azt követő úrbérendezés oldotta fel. A cikk történelmi tárgyú forrásául dr. Cseke Ferenc és társai Nagykánizsa című útikönyve szolgált.

folytatjuk

Szöveg: Tihanyi István
Fotó: Cserny József

Nemrég varázsolták újjá a Lenin út (nemsokára újra Fő út) és a Zrínyi utca közötti „átjáróházat”

A 30-as években épült városháza, a Szabadság (nemsokára újra Erzsébet) téren

A politikai vándorlegény

– El vagy te maradván, sógor! – ez a sógorom szavajárása, és megvallom, mindig bosszankodva hallom. Most az egyszer aztán el kellett ismernem, hogy csakugyan elmaradtam a világtól.

Az történt ugyanis, hogy hiába lestem-kutattam kedvencemet, a Független Szociáldemokrata Pártot, schol sem találtam rá ebben a nagy választási tohuvabohuban. Még kevésbé találtam meg kedvencem kedvencét (úgy is mondhatnám: az éberkedvencet), vagyis e párt alapítóját és spiritus rectorát, a nyughatatlan szellemű újítót, dr. Ruttner Györgyöt.

No jó, eltűnt, majd megkerül – vigasztaltam magam, és abban bíztam, hogy legkésőbb az országos listák megjelenésével hírem lesz róla. Mert – hogy őszinte legyek – erősen fájlaltam volna, ha egy ilyen elvű embert nélkülöznie kellett volna a magyar közéletnek.

Am hiába vártam, a Független Szociáldemokrata Párt nem indított országos listát. Már-már sem enni, sem aludni nem bírtam nyugtalanságomban, amikor csak úgy unalomból más pártok országos jelöltlistáit kezdtem lapozgatni. És mit láttam, kit láttam? Úgy van, dr. Ruttnerre találtam. Még hozzá a Magyar Néppárt listáján.

– Jé! – mondom a sógornak – a Független Szociáldemokrata Párt Magyar Néppártra magyarosította a nevét? Ekkor kaptam meg tőle a máskor oly bántónak talált szá-

vakat. De nem szólhattam semmit, mert elmagyarázta: a Függetlenek köszönik kérdésem, jól vannak, de sehová sem léptek, Ruttner dr. viszont már rég átlépett Fekete Gyulához.

– Úgy van ez, tudod, mint azelőtt a mesterlegényekkel – folytatta felvilágosításomat a sógor. – Valcolni indultak: egyik országban is dolgoztak fél évig, a másikban is meg a harmadikban is, azt mire hazatértek, világlátott, nagy tudású iparosok voltak. Hát így van ez ma a politikusokkal is, persze, csak az okosabbjával. Elkezdik mondjuk az MSZMP-ben, aztán átmennek a szocdembe, ott csinálnak egy kis ribilliót, világra segítik a Független Szocdem Pártot, és már mennek is tovább. Az ötödik pártban már komoly politikusnak számítanak.

– Ahá – bólogattam rá, közben a Toldi jutott eszembe: Repül a nehéz kő, ki tudja, hol áll meg... És aztán más is eszembe jutott még: az, hogy dr. Ruttner mint a munkáspárt jellegű szociáldemokrata tömörülés embere és mint a parasztpárt jellegű népi szervezett tagja egyezményileg, önmagában valósítja meg a munkás-paraszt szövetséget, ami nagyon szép egy leninista párt tagjától. Ugyanakkor testet ölt benne a szociáldemokrácia és a népi mozgalom összefogásának bibói elve is, aminek viszont bizonyára örülnének a Hazafias Választási Koalícióban.

(ravasz)

A RABBI ÁMENE

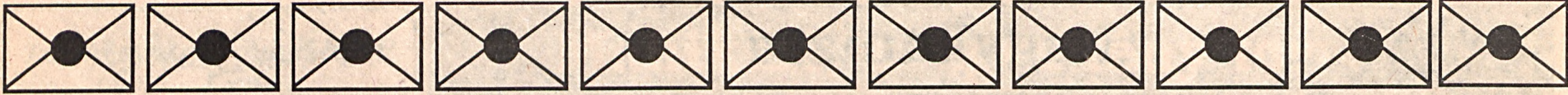
Ha szőrös a prémes kalapjában, kaftánban, szakállal és pajesszel vonult az anarcsi rabbi Kisvárdába menet a házuk előtt, mi gyerekek félve húzódtunk be az orgonabokorba, s onnan figyeltük távolodó alakját. A másság bízongással vegyes kíváncsisággal uralkodott el rajtunk.

Megéltem jó néhány évtizedet, volt zsidó osztálytársam, kollégám, kartársam, főnököm, tanítványom, ivócimborám, barátom, de sose beszéltem arról, hogy ők miként élik meg zsidóságukat: fontos-e nekik, zavarja-e őket, hogy hívők-e, istentagadók vagy kikeresztelkedettek-e, mint ahogyan arról sem, hogy mit jelent nekem a magam reformátussága, mert azt, hogy rokonaim hátrányos helyzetű nemzetiségűek a Szovjetunióban, s hogy anyai ágon szépecségi német eredetű vagyok. Így aztán nem kérhettem meg őket arra, amire gyermekkoromtól vágytam, hogy elmehessenek netán velük a zsinagóga istentiszteletre.

Most vére a televízió jóvoltából, vezetőinek szerencsés gondolatából, vagy mert tényleg a demokrácia felé haladunk, elmehettem, pontosabban a képernyő behozta lakásomba a zsinagógát, az istentiszteletet. Nézte, hallgattam a főrabbit a szószéken, ahogyan beszélt és amiről beszélt, ahogyan és amiként imádkozott, efféle mondatokat szóltam: Mintha református papot hallanék. A retorikája, archaikussága, stílári fordulatai, mennyire hasonlóak. A szertartás menete is ismerős. Még a papi öltözet is. És itt is felállnak a hívek imádkozáshoz. Az Ószövetség végképp rokonít.

Milyen kár, hogy csak most kapok betekintést szertartási világukba! Milyen kár, hogy lapítottunk, gyanakodtunk! Milyen kár, hogy azok, akik tehették volna, nem tették lehetővé egymás jobb megismerését! Mennyire igaz, hogy a zsidók vallásából nőtt ki a kereszténység! Mennyire igaz, hogy az Ószövetség nélkül nincs európai kultúra! És amíg hallgattam, megrendültem a főkántor fájdalmas szép héber nyelvű énekét, s néztem a padosorban ülők arcának rezdülését, s megsejtettem, mit élhetnek át ezen közben, rokonaimnak éreztem őket, és sajnáltam gyermek magamat, amiért szoronganom kellett a zsinagóga közelében, sajnáltam felnőt magamat, hogy nem beszélgettünk, amikor kellett volna. Ámen, tesztem hozzá, ahogy hallottam a rabbitól, az ima végeztével. Ámen.

Debreczeni Tibor

Újabb pofon a demokráciának Faddon?

Lapjuk március 31-i számában közzölt írásukhoz szeretnénk hozzászólni, kiegészíteni azzal, hogy Faddon nemcsak a demokrácia szennyezője, hanem épp most folyik az egészségvédelem szennyezése is.

Az előzmények: 1989 májusában a faddi tanács fórumra hívta a Fadd-Dombori hétvégi pihenőtelep nyaralótulajdonosait. A meghívón nem szerepeltek a megvitásra kerülő napirendi pontok, így a nagy számban megjelent hallgatóság felkészülési nem tudott a vitára. A fórumon a Fejér Megyei Vízügyi Igazgatóság szekszárdi kirendeltségének megbízott igazgatója tartott ismertetőt a holt Duna-ág vízügyi helyzetéről, figyelembe sem véve a megyei köjál korábbi elszomorító méreteit, adatait. Ezt követően a PAV és egyben a kajak-kenu szakosztály vezetője ismertette további terveit: a pályaeépítéssel, szállodaépítéssel, edzőtáborral, illetve sok egyéb mellett ezek kialakításával kapcsolatos elképzeléseit.

A mintegy 100 főnyi hallgatóság kővé dermedve hallgatta, hiszen előzetesen semmilyen információ, tájékoz-

tatás senkitől nem hangzott el a tervekéről. Tiltakozásunknak adtunk kifejezést a tervek nagy része ellen, emiatt a vb-titkár rendutasított bennünket. A tervek csak pár élsportolónak adnak örömet, nem csoda, ha mélyszélesen fölháborították a jelenlevőket. Hiszen maga a település sem akkora, hogy itt szépen megférjen egymás mellett az élsportoló és a pihenni vágyó! Es itt nem az élsport ellen szólók, hanem az ellen a hatalmas infrastruktúra ellen, ami elvesz minden szabad területet Domboriban, ha megvalósul.

Ma a családoknak nagy gondot okoz a napi megélhetés is, már alig tudják megengedni maguknak a minimális szórakozási lehetőséget is. Dombori 22 kilométer távolságra van Szekszárdtól, ezt könnyűszerrel megteszik nyaranta sok ezren, hiszen egész nap fűrdhetnek, szórakozhatnak, sportolhatnak – ingyen a vízparton. Vagyis eddig ezt teheték. Most verik a cölöpöket a vízparton, hogy bekerítsék a strandot, hogy kell a pénz a tanácsnak, de más – ezeregy – lehetőség van, lenne rá. Nem pedig az, hogy a holtág partján ketrecbe zárják az embereket.

A kormány egészségmegőrzési programjában kiemelten szerepel az ifjúság szabadidőben végzett testedzése, sportolása. Ez azonban szinte lehetetlenné válik ezután Domboriban. Mi egészséges gyerekeket akarunk nevelni, hogy egészséges, edzett felnőttek legyenek! Már ma szomorú felmérések mutatják, hogy gyermekeink milyen keveset sportolnak, és mennyivel több időt töltenek a televízió előtt. Ugyancsak statisztikák bizonyítják a mozgáshiányból adódó betegségek nagyméretű emelkedését. És hosszasan lehetne sorolni tovább az elkeserítő adatokat. Közben pedig épül a kerítés, verik a cölöpöket, hogy még azt a kevés mozgásteret is elvegyék, ami eddig volt. Igaz, visszakaphatjuk, azaz használhatjuk, csak éppen ezután már pénzért. És mellette a fűrdő is elvesztü az a varázsát, ami volt: a szabad tó, a szabad levegőnek a jelentőségét...

„Egy környezetvédő”
(Teljes név és cím
a szerkesztőségben)

A magyarral mindent lehet?

A Szabad Demokratáknak a népi-nemzeti keresztény pártokkal, de főként a Magyar Demokrata Fórummal szemben megnyilvánuló magyarsággellenessége megdöbbenést vált ki a nemzet nagyobb részében. Az „arványhajás”, „déliabós”, „nemzetiszínű” és a mind gyakrabban hangzott „nacionalista” és „antiszemita” jelzők kezdenek mindennaposá válni a nemzeti pártok elleni SZDSZ-terminológiában.

A nemzeti pártok tagjai – de a pártonkívüliek is – értetlenül fogadják a liberálisok ily módon történő megnyilvánulásait. Nem értik, hogy Magyarországon hogyan lehet valakit magyarsága miatt elmarasztalni, gúnyolni. De nem értik azt sem, hogy miért kell szükségképpen „nacionalistának”, illetve antiszemitának lenni annak, akiben egészséges nemzeti érzés él.

Úgy tűnik, hogy e lejárató jelzők csupán azt a célt szolgálják, hogy a „Szabad Madarak” e homályos hovátartozású illetékesei verki módon hangzottatott szlogenjeikkel akarják utolsó nemzettudatától is megfosztani a magyar népet. Vélhetjük, hogy nem tartják elegendőnek azt az e téren végzett pusztítást, melyet a pártállam több mint negyven éve alatt oly sikeresen gyakorolt: a nemzet tudat helyett a nemzetköziség identitásromboló eszméiségét tenni meghatározóvá. Mert a kozmopolitizmus liberál-demagógiája semmiiben sem különbözik az internacionalizmustól: ugyanúgy nemzetellen, hazafiatalan, lekicsinylő saját népével szemben, idegenimádó – csak éppen színében nem vörös és nem kelet, hanem nyugat felé mutat hajlandóságot az ország kiárusítására. Márpedig ez is nemzetellenes. Az antihungarus magatartás pedig miben különbözik az antiszemizmustól?

Nem tudom elképzelni, hogy egy épeszű izraeli zsidó állampolgár antiszemita elveket valljon. Ezért vált ki megütközést bennem, hogy magukat – minden bizonnyal – magyarnak, de legalábbis magyar állampolgárnak valló emberek magyarsággellenes propagandát fejtsenek ki.

Vagy csak egyszerűen önzonosságban belüli skizofréniaőről van szó?

– infer –

T. Szerkesztőség!

Ez év március 17-én a Volt Politikai Üldözöttek Bajtársi Szövetsége Bp. Péterffy Sándor u. 42. szám alatti székhelyében sikeres küldöttközgyűlést tartott. 1800 tag képviselőben 58 küldött jött össze, hogy meghallgassák a vezetőség beszámolóját. (A vendégek száma 62 fő volt.)

A küldöttek megszavazták a vezetőség által előterjesztett tagdíjfizetési kötelezettséget, megválasztották a jelölőbizottság javaslatára az új 15 fős vezetőséget.

Elnök kérdésében úgy egyezett meg a küldöttközgyűlés, hogy amíg nem választanak állandó elnököt, addig az elnökség sorban megy a vezetőség tagjai között. Első soros elnök: Mayer Ferenc, Ajka.

A vezetőség saját kebelében titkosan megválasztotta a háromtagú intézőbizottságot, akik a következő közgyűlésig vezetik a bajtársi szövetséget: Kovács Győző, Tóth József, Berényi L. Gábor.

Az intézőbizottság elnöke: Berényi L. Gábor.

A küldöttközgyűlés megválasztotta vitéz Rédey Gábor kölni lakost a bajtársi szövetség tiszteletbeli elnökének.

A Volt Politikai Üldözöttek Bajtársi Szövetsége vezetősége

A pszichológus tanácsa

A szívizominfarktus az egyik leggyakoribb úgynevezett pszichoszomatikus betegség. Ez azt jelenti, hogy kialakulásában az ismert testi rizikótényezők – elhízás, kevés mozgás, dohányzás, ivás – mellett a lelki hatásoknak is fontos szerepe van.

A helyes táplálkozási, mozgásról szó esik, de az infarktust elősegítő lelki tényezőket kevésbé ismerik, kevesen kutatják. Pedig a hétköznapi életben sokan figyelnek olyan esetekre, hogy infarktust kap a munkahelyén „két malomok között őrlődő”, a lefelé is, felfelé is eleget tenni akaró középszerű. Családi perpatvar közben is jöhet a szívroham és az infarktus. Erejük teljében levő fiatal férfiakat is elérhet, pedig úgy érzik, bírják az építkezést és külön munkákat, amelyeket a szellemi tevékenységet is beleértjük.

A tartós stresszhelyzet, az erős, lelki feszültség, a szorongás, a visszafojtott indulatok – főleg testileg arra hajlamos személyeken – kórosan megváltoztatják a vérkeringést, az erek rugalmasságát, elősegítik a koleszterin lerakódását, így előbb-utóbb károsodik a szívizomterület vérellátása, és bekövetkezhet a szívizomelhalás. Ez akkor is megtörténhet, ha az ember kisebbíti ma-

gában a helyzete nehézségét, ha nem éli át tudatosan vesztesége teljes súlyát, ha tagadja a szorongását. (Aki teljes egészében átéli rossz érzéseiket, tehát akiknél a kóros történések lelki síkon zajlanak le, azoknak a testi működése kevesebb károsodnak.)

Ha infarktuson közvetlenül átesett betegekkel pszichológiai vizsgálatot végzünk, kibontakozik előttünk a megbetegedés előtti személyiség, és a beteggel együtt gondolkozva megtaláljuk a betegségben közrejátszó legfontosabb környezeti hatótényezőket.

Az infarktust kapott betegek alapszemélyisége is általában eltér az átlagostól. Egy részük túlságosan érzékeny, aki „mindent a szívére vesz” és magába fojt, más részük ellenkezőleg: indulatos, lobbánékony, és indulatait többé-kevésbé kifejezésre is juttatja. Külön csoport a lelkiismeretes, ambiciózus, sokat akaró, versengésre hajlamos egyéneké.

A rosszullét előzményeként igen gyakran szerepel párkapcsolati konfliktus, mely nemcsak a pillanatnyi veszekedésre szorítkozik, hanem régebbi keletű. Napjainkban néhány emberben a politikai helyzet bizonytalansága, napi feszültségei, előre el-

képzelt veszélyei váltották ki az infarktust. Igen jelentős csoport az, akinél valamiféle *hajsztalosság* robbantotta ki a betegséget, például tartós megterhelés, különmunkák, éjszakai munka, építkezés, gyakran munkahelyi konfliktusokkal súlyosbítva.

Az esetek felében a hajsztalosságot találjuk kiváltó okként, s különleges figyelmet érdemel azért is, mert felelős lehet miatta az egyén, a család, a munkahely és a társadalom is.

A nehéz és tartós fizikai vagy szellemi munka önmagában nem okoz bajt (legfeljebb fáradtságot), ha nyugodt körülmények között és jó kedvvel végzi az ember. Különböző problémákkal, belső feszültségekkel társulva viszont komoly veszélyeket rejt magában.

Maga a *személyiség* is lehet olyan, hogy az ember szinte saját magát hajsztolja bele a betegségbe. Ha túlságosan magas mércéket állít maga elé, ha túlságosan ambiciózus és versengő, ha nagyon lelkiismeretes, precíz, akkor sohasem képes igazán megpihenni, lazítani, hanem folytonosan felpörgetett tempóban, magas fordulatszámú, erős belső feszültségben él. Önmagában

még ez sem lenne baj; a probléma akkor súlyosbodik, ha az ilyen ember elégedetlen önmagával, és elhatalmasodik rajta az az érzés, hogy nem képes megbirkózni a feladataival, hogy összezsugorodik a feje fölött a hullámok. Ilyenkor már veszélyben él. Megesik, hogy az ember nem saját magát hajsztolja, hanem kívülről hajtják. A család is hozzájárulhat a megbetegedéshez az igényeivel, elégedetlenségeivel, melyekkel fokozott terhek vállalására készíti a leendő beteget. Munkahelyén is érezheti úgy az ember, hogy mások helyett, mások miatt kell többet vállalnia. Végül a társadalom is teremt veszélyeztető helyzetet. A technikai fejlődés, a tartós fogyasztási cikkek kínálata, a rámenős reklám és a jobbmódú ismerősök példája óhatatlanul túlzott igényeket kelt az emberekben, miközben ezek kielégítésére csak kevés lehetőség kínálkozik.

Ez volt a helyzet a legutóbbi néhány évben. Mi lesz ezután? Magyarországon szív- és érrendszeri megbetegedésekben hal meg a legtöbb ember, és egyre fiatalabban. Vigyázzunk magunkra és egymásra!
dr. Ignác Piroška

Mi hajszol az infarktusba?

A Magyar Demokrata Fórum báta-szki szervezete egy korábbi számunkban azt a kérdést tette fel, hogy mely személyek, milyen indokkal és hány forint járandósággal mentek nyugdíjba az elmúlt időszakban? Név szerinti bontásban ezeket az adatokat – mint ahogy a kérdés szövege – természetesen nem lehet közölni, hiszen az egyrészt személyiségi jogokat sértene, másrészt viszont terjedelmi okok miatt sem lenne erre lehetőség. Annak azonban már nincs akadály, hogy név nélkül, összesített adatokat hozunk nyilvánosságra.

Ezek szerint Tolna megyében 5000 forint alatti nyugdíja 20275 személynek van, 5–7000 ezer forint között 28267, 7 és 10000 forint között 4304, 10–15 ezer forint között 1291, 15 és 20 ezer forint között 119 nyugdíjast tartanak nyilván. Húszezer forint feletti nyugdíja 14 főnek van.

Mivel nyugdíjügyben egyik legnagyobb vihart kavarázó esemény volt a munkásország állományának elmúlt időszakbeli nagy létszámú nyugdíjazása, ezért annak jártunk utána, hogy hányan is mentek nyugdíjba erről a területéről?

Mindenekelőtt tisztázni kell egy fogalmat: szolgálati nyugdíj. Ugyanis szolgálati nyugdíjra jogosult az a személy, akinek – életkorától függetlenül – a szolgálati viszonya megszüntésekor nyugdíj szempontjából huszonöt év beszámítható szolgálati ideje van.

Megkérdeztük...

...hány munkásor ment nyugdíjba?

A volt munkásország hivatásos állományából 1989. november elsején 386-an voltak szolgálati nyugdíjra jogosultak, s közülük 356-an el is mentek nyugdíjba. Hogy ez az állomány nagy részét jelentette, azt az is bizonyítja, hogy a létszám ekkor 599 fő volt. Megjegyezzem még, hogy 73 személyt áthelyeztek más munkahelyre, 170 volt munkásorrt pedig elbocsátottak.

Érdekes és tanulságos bepillantani a nyugállományba helyezettek statisztikai adataiba. Itt jegyzem meg, hogy 5 ezer forint alatti nyugdíjat egyetlen munkásor sem kapott. Ennél azonban még elgondolkoztatóbb az, hogy 40 év alatti korban négy életerős férfi is nyugdíjba vonult. Hármójuknak a nyugdíja az 5–10 ezer forint közötti kategóriába, míg a negyedik nyugdíja a 10–15 ezer forint közötti kategóriába esik. 40 és 50 év közötti hivatásos állományú nők hatan választották a nyugdíjat, négyen az 5–10, ketten pe-

dig a 10–15 ezer forintos kategóriában található. Ebben a korcsoportban a legnagyobb létszámú a férfiak aránya is: 147-en 5–10 ezer, 53-an 10–15 ezer, 5-en pedig 15–20 ezer forint közötti nyugdíjat élvezhetnek. Egy másik következő életkori kategóriában – 50 és 55 év között – összesen három nő ment nyugdíjba, ketten 5–10 ezer, egy pedig 10–15 ezer forint nyugdíjat kapnak. A férfiak aránya is jelentős: 70 személy 5–10 ezer, 44 fő 10–15 ezer, 16-an 15–20 ezer forint közötti, míg egy személy 20 ezer forint feletti nyugdíjjal él tovább. 55 éves kor felett egy hölgynek 10 és 15 ezer forint közötti, 5 férfinak 15 és 20 ezer forint közötti, egy férfinak pedig 20 ezer forint feletti nyugdíjat állapított meg. A legmagasabb nyugdíj összege 22 ezer forint.

A polgári állományból (ÁBMH engedéllyel) koréngedménnyel nyugdíjba ment 36 fő, közülük 30 nő és 6 férfi. A nők valamennyien betöltötték az 50, a férfiak az 55. életévüket. Főfoglalkozású polgári állományú dolgozója november elsején 387 fő, részfoglalkozású 1908 fő volt a munkásországnak. A főfoglalkozásúak közül 29-en mentek nyugdíjba, 26 személyt áthelyeztek, 332 főt elbocsátottak. A részfoglalkozásúakból 10-en mentek nyugdíjba, 1898 személyt szintén elbocsátottak.

(gergelics)

§ § §

JOGos ügyeink

§ § §

A korlátolt felelősségű társaság és a tagok közötti jogviszony

A kft. tagjainak *fő kötelezettsége* a reájuk eső pénzbetét befizetése, illetve a nem pénzbeni betét szolgáltatása. A tagok ez alól a kötelezettség alól nem mentesíthetők.

Ha a tagok az alapításkor a pénzbetétnek csak a felét fizették be, a hátralékot a társasági szerződésben foglaltak szerint, de legfeljebb 2 év alatt be kell fizetni. Késedelem esetén 20% kamatot kell fizetni, és ha a kitűzött határidőre sem teljesíti a kötelezettségét a tag, a társaság *kizárja őt*.

A többi tag és a hitelezők érdeke, hogy a társaság cégjegyzékbe bejegyzett törzstőkéje ne csökkenjen a tag kizárása esetén. A kizárt tag által már befizetett törzsbetétét a társaság vagyonából kivonni nem lehet, ezért a tag korábbi jogait megtestesítő üzletrészt a társaság értékesíteni köteles. Az *értékesítésre* maga a társaság jogosult, és a társaság rendelkezik a befolyt vételárral is. A befolyt vételárból a társaság levonja azt az összeget, melyet a tagnak még be kellett volna fizetnie. Így a társaság törzstőkéje nem szenved csorbát. A levonás után fennmaradó összeg viszont a kizárt tagot illeti meg.

Amennyiben a kizárt tag üzletrészt nem sikerül értékesíteni, a társaság *bevonhatja az üzletrészt*. Ez azt jelenti, hogy a társaság törzstőkén felüli vagyonából megvásárolja az üzletrészt, vagy a törzstőkét a bevont üzletrészt erejéig leszállítja. De megteheti azt is, hogy a többi társasági taggal – törzsbetéteik arányában – *megvásároltja* a kizárt tag üzletrészt. Ilyen esetben a kizárt tag csak „névértéken” kaphatja vissza az üzletrészt, míg értékesítés esetén az üzletrészt „névértéken” felüli áron is elkelhet.

A tagok a törzsbetét szolgáltatásán kívül egyéb vagyoni értékű szolgáltatás (*mellékszolgáltatás*) teljesítésére is kötelezettséget vállalhatnak. A mellékszolgáltatásért a tagot díjazás illeti meg. A díjazás mértékét a taggyűlés állapítja meg. A díjat a társaság mérlegében a társaság tartozásai között kell feltüntetni. Ez azt jelenti, hogy a tagot e mellékszolgáltatásért járó díjazás akkor is megilleti, ha a mérleg nyereséget nem mutat.

A működés során keletkezett veszteségek fedezésére a tagokat *pótbefizetés teljesítésére* kötelezheti a taggyűlés. A pótbefizetés mértékét a törzsbetétek arányában kell meghatározni és teljesíteni. Előírható a pótbefizetés akkor is, ha a tag törzsbetétjének teljes összegét még nem fizette be. A pótbefizetés összege a tag törzsbetétjét és így a társaság törzstőkéjét nem növeli.

–md–

Köszöntjük

ZSOLT és MARIANNA

nevű olvasóinkat

Zsolt nevünk a régi magyar Solt személynév későbbi alakváltozata. A Zoltán névvel való összefüggése alaposabb vizsgálatra szorul.

A Marianna a latin Marianus név női Mariana párjának módosult formája. A Marianus lehet a Marius férfinévnek, de a latin Maria női névnek továbbképzett származéka is. Jelentése az első esetben: Marius családjához tartozó, a második esetben pedig: Máriához (Szűz Máriához) tartozó. A Maria + Anna nevek összetételéből való származtatás helytelen, hiszen többek között a finn naptárak névtörténeti adatai szerint is bizonyítható a Mariana, Marianna fejlődési sora.

A mai napon köszönhetjük még Ezékiel, Fulvia, Polidor és Radamesz nevű ismerőseinket – már ha vannak ilyenek.

A Nap kél: 5.06 óraker
nyugszik: 18.25 óraker

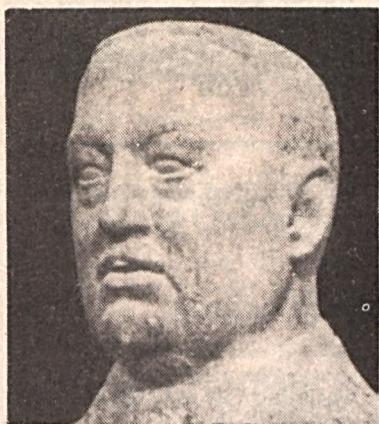
A Hold kél: 19.13 óraker
nyugszik: 4.44 óraker

Hideg idő

Az esti óráktól délnyugat felől erősen megnövekszik a felhőzet, és délen, délnyugaton elered az eső. Kezdetben a hegycsúcsokon kisebb havazás is valószínű. Néhány óras napfűtésre lehet számítani az északi, északkeleti megyékben. Az északi, északkeleti szél megélénkül, napközben időnként megerősödik. Folytatódik az évszakhoz képest hideg idő. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 2, -3, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 6 és 11 fok között alakul.

Eseménynaptár

55 évvel ezelőtt, 1935. április 10-én hunyt el Budapesten Zelovich Kornél mérnök, a hazai technikatörténeti kutatás egyik jelentős egyénisége. Oklevelét a műszaki egyetemen szerezte, ahol előbb tanársegéd lett, majd 25 éves korában a MÁV-nál helyezkedett el. Ezt követően a műegyetem tanára, majd rektora lett. Több jelentős technikatörténeti mű szerzője, de fő kutatási területe a vasút volt (A magyar vasutak története – 1925, A százszendős vasút – 1925, A vasút – 1913), továbbá lelkes kutatója volt Széchenyi műszaki munkásságának (Széchenyi és a magyar közlekedésügy, Széchenyi mérnöki alkotásai). Itt közölt képünk: a Közlekedésügyi Múzeumban őrzött szobra.

Budapesten, majd Németországban, Franciaországban, Ausztriában és Csehszlovákiában tanult. Hazatérése után, 1928-ban kinevezték az Országos Pomológiai Bizottság titkárává, 1930-ban pedig megbízták a növényvédőszer gyárak bérnyomó-csőseinek megszervezésével és irányításával.

Számos szakközleményt, könyvet, főiskolai és egyetemi jegyzetet írt, szakszerkesztője és szerzőtársa volt a Mezőgazdasági Lexikonnak és a Kertészeti Lexikonnak. Fő műve az Útmutató a kiültetett gyümölcsfák nevelésére, valamint a kétkötetes Általános gyümölcsstermesztés és értékesítés.

Az 1870. évi kairói ősbemutató után 115 évvel ezelőtt 1875-ben ezen a napon mutatták be a budapesti Nemzeti Színházban Verdi: Aida című operáját.

Kilencven éve született Okályi Iván (1900–1968) okleveles kertész, egyetemi tanár.

Fegyverrel keresnek

A Fejér Megyei Rendőrfőkapitányság nyomozást rendelt el ismeretlen tettes ellen, aki április 6-án, 11 óra 45 perc és április 7-e, 21 óra 15 perc között ajtóbefeszítés útján betört a vajtai tanácskirendeltség épületében lévő körzeti megbízotti irodába. A helyiségben lévő páncélládát felfeszítette, és abból a körzeti megbízott szolgálati géppisztolyát 40 darab lőszerrel együtt elvitte. A megyei Rendőrfőkapitányság irányításával a Sárbogárdi Ren-

dőrfőkapitányság nagy erővel folytatja a nyomozást. A bűncselekmény súlyosságára tekintettel a megyei és a szomszédos rendőrfőkapitányságok szolgálatukat megerősítették, fokozták a körzeti és közúti ellenőrzéseket. A bűncselekmény elkövetéséről az ORFK tájékoztatta a pénztéteket, a biztonsági rendszabályok fokozására hívták fel figyelmüket.

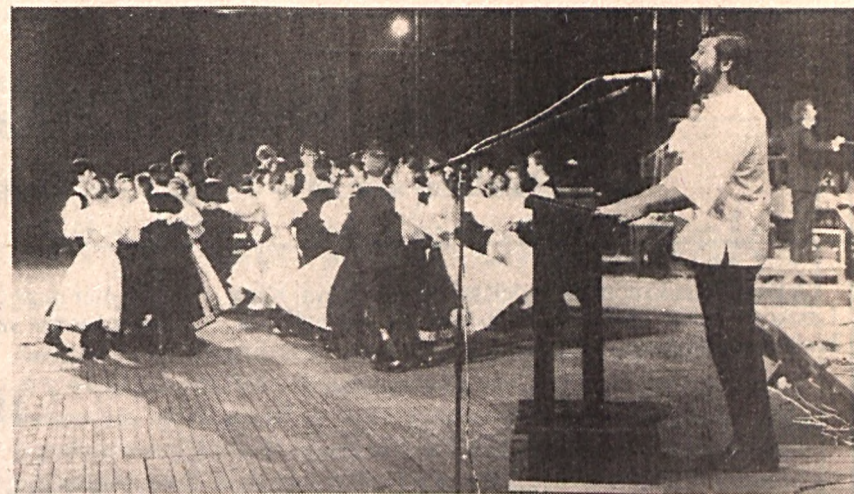
(MTI)

Dáriusz sorsjegy

Új borítékos sorsjegyet bocsátott forgalomba hétfőn az IBUSZ. A Dáriusz néven megjelenő sorsjegyek két nyugatföldi márkáért, vagy annak megfelelő, más összegű konvertibilis valutáért az IBUSZ irodákban és kirendeltségeken kaphatók. A 10 márkától 20 ezer márkáig terjedő nyereményeket azonnal, a helyszínen kifizetik, vagy a nyertesek kérésére a pénzt BD-számlán helyezik el.

Az IBUSZ a Dáriusz sorsjegyek kibocsátásával nemcsak a hazai lakosságra, hanem a hazánkban tartózkodó turisták aprópénzére is számít.

(MTI)

Országos turnén a Magyar Mise

A műsorban Tolcsvayék húszévi termése

Tolcsvay László és Béla Magyar Mise című szerzeménye emlékeztető siker volt. 1987 nyarán ötször adták elő a Margitszigeten, és kétszer a Szegedi Szabadtéri Játékokon zsűfolt nézőtér előtt. Kiadták a Mise nagylemezét is (kapható még). Most országos turnéra indul a gárda – túlnyomórészt az eredeti felállásban –, hogy tízennégy előadással örvendeszessék meg híveiket.

Tolcsvayékot legutóbb március 15-én hallhatták, amikor is a budai Várban és Szentendrén adták elő a Nemzeti dalt. Egyébként megjelent kazettán a Tolcsvay László-megzenésített Nemzeti dal, valamint a Kőszívű ember fia című zenés játék, amelyet a Szegedi Nemzeti Színház, majd a budapesti Arany János Színház tűzött műsorára.

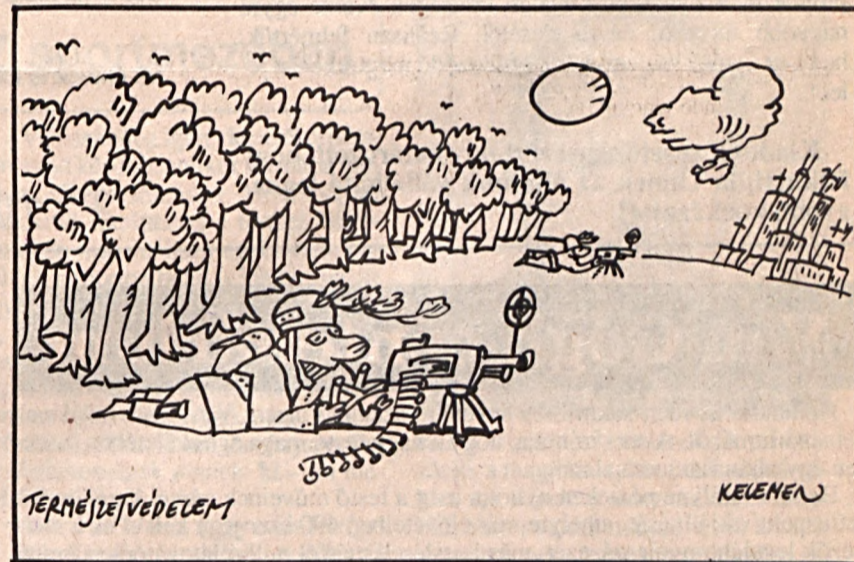
Az április 5-től 27-ig tartó turnéről mondja Tolcsvay: – A Mise előadása annyiban módosult, hogy új a színpadképe, Olasz Ferenc filmrendező művészi fotója alapján készült. (Fotókötetei közül megemlítem a Pléhkrisztusok című, gyönyörű albumát, ebből való ez a régi magyar templombelső is.) A Póker Kulturális Kiszöveket segítségével mozgékonyabb lett negyventagú utazógárdánk: megoldódott annak technikai lehetősége, mozgathatósága, ami rendkívül sokat jelent, hiszen a belföldi turné után szomszédos országok magyarlakta területeire utazunk, majd Finnország, Olaszország és Kanada következik.

A produkció szólistái: Pitti Katalin, Begányi Ferenc, Demjén Ferenc, Vikidál Gyula, a Tolcsvay testvérek. Fellép az Amadinda Ütőegyüttes, a Tomkins Énekegyüttes, a Téka Együttes, és neves rockzenészek. A dirigens Dobra János, a rendező Nagy Viktor. A műsor első részében Tolcsvayék húszévi termése, régi és új dalaik szerepelnek.

A hazai turné színhelyei: 10-én Győr, 12-én Békéscsaba, 14-én Tatabánya, 16-án a budapesti Erkel Színház, 18-án Kaposvár, 25-én Debrecen, 26-án Szombathely, 27-én Kecskemét, pontosabban e városok sportszínházai.

– Célunk – mondja Tolcsvay László –, hogy ebben a zűrzavaros, diszsonáns világban egy nyugodt, szép este emlékével térjenek haza híveink.

P. G.

A költészet napja előtt

Az idén is méltó módon ünneplik József Attila születésnapját, április 11-ét Balatonszárszón. A rendezvényt a helyi tanács és a költő nevét viselő általános iskola szervezi. A program Tomai József költő nyitó beszédével kezdődik reggel kilenc óraker az iskolában, ezután koszorút helyeznek el a költő szobránál. A délelőtti hátralévő részében rendezik meg a József Attila szavalóverseny döntőjét, ennek ugyancsak az általá-

nos iskola ad otthont. Délután a református templomban Dévai Nagy Kamilla és a dorogi fúvós kamaragyüttes ad műsort, illetve fellépnek a szavalóverseny győztesei. A szervezők fakultatív programokat is ajánlanak, az érdeklődők megnézhetik a József Attila Emlékmúzeumot, a tanácsházán rendezett képzőművészeti kiállítást vagy szakmai beszélgetésen vehetnek részt.

–ffy–

RTV

ka. 21.50: Romantikus zene. 22.23: Szvjatoszlav Richterrel Szibériában. 23.08: Rádiószínház.

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ 6.00: Kezdődik a nap: hírek, hírmagyarázatok, műsorismertetés, napi kalendárium, zene 8.00: Hírek 8.10: Élő egyház 9.00: Hírek 9.10: Földközeli 9.40: Nyugati folyóiratszemle 10.00: Hírek 10.10: Zene-szó 10.40: Nyitott szemmel 10.50: Nyugati levél 11.00: Hírek 11.10: Protestáns világ 11.40: Irodalmi műsor 12.00: Déli harangszó – Hírek 12.10: Múlt idő, jelen idő 13.00: A Mai nap és műsorismertetés 13.25: A munka világa 13.50: Nyugati levél 14.00: Hírek 14.10: Zene-szó 14.40: Hobby 14.50: Párizsi magyar figyelő 15.00: Hírek, műsorismertetés – Délutáni randevű 16.00: Hírek 16.10: Múlt idő, jelen idő 17.00: Hírek, műsorismertetés 17.10: Forgószínpad 17.45: Nemzetközi sajtószemle 18.00: Hírek, magyar- és világhíradó 18.40: Irodalmi műsor 19.00: Hírek 19.10: Periszkóp 19.40: Figyelő 20.00: Hírek, magyar- és világhíradó 20.40: Kelet-európai szemle 20.50: Magyar lapokból idézünk 21.00: Hírek, műsorismertetés 21.10: Forgószínpad 21.45: Nemzetközi sajtószemle 22.00: A Mai nap késő esti kiadása 22.30: Zene-szó 23.00: Hírek 23.10: Periszkóp 23.40: Figyelő 24.00: Hírek 0.10: Nemzetközi sajtószemle 0.25: Kelet-európai szemle 0.35: Magyar lapokból idézünk 0.45: Műsorzárás

TV1: 8.50: Képpújság, 8.55: Tévétorna nyugdíjasoknak, 9.00: Békalesen, 9.50: Teletűz, 10.00-11.40: Szűzidei matiné, 11.40: Mozgató, 11.50: Képpújság, 16.05: Képpújság, 16.15: Pannon Krónika, 16.25:

Hírek német nyelven. 16.30: A pécsi körzeti stúdió szerbhorvát nyelvű nemzetiségi magazinja. 17.00: Népzene – zenekar. 17.05: Huszadik századi irányzatok. 17.55: RTV Közösségiszolgálat. 18.00: Számadás. 18.20: Új Reflektor Magazin. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Tövismadarak. 20.50: Reklám. 20.55: Stúdió '90. 21.55: Add tudt! fiaidnak. 22.55: Asztalitenisz EB. 23.25: Híradó 3.

TV2: 17.00: Képpújság. 17.45: Mozaik. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 18.46: TV2. 19.00: A labdarúgó-világbajnokságok története 1954. 20.00: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.35: Videóvilág. 21.55: Tv2. 22.40: Az Őreg. Kb. 23.40: TV2.

OSZTRÁK TELEVÍZIÓ: 1. műsor: 9.00: Hírek. 9.01: Sinha Moca. 9.30: Látmások a világ végéről. 10.30: El Hakim. 12.15: Hétfői sport. 13.10: Hírek. 13.20: Mf. 13.50: Nyestkutyák az osztrák erdőben. 13.55: Savoy Hotel. 15.35: Alice Csodországban. 16.00: An-tan-ténusz. 16.30: A tévés érméi. 16.55: Mini tv-híradó. 17.05: Lemezejánlat. 17.10: A hetedik út titka. 17.35: Mini találkozó. 17.55: Philipp, az egér. 18.00: Mi. 18.30: Praxis Bülowbogen. 19.30: Híradó. 20.00: Sporthírek. 20.15: Univerzum. 21.07: Ha ezt tudnák a szomszédok. 21.55: Oldalpillantások. 22.05: Invázió a Marsról. 23.35: Miami bűn. 0.20: Hírek. 2. műsor: 16.25: Művészlexikon. 16.30: A tökéletességet keresve. 17.00: Az állatok mint életművészek. 17.30: Tájékoztató. 18.00: Sinha Moca. 18.30: Wurlitzer. 19.00: A tartományok mai napja. 19.30: Híradó. 20.00: Kulturális hírek. 20.15: Igen vagy nem. 21.07: Külpolitikai magazin. 22.00: Híradó 2. 22.25: Klub 2.

RTL PLUS: 6.00: Álarc. 6.25: Halló Európa – Jó reggelt, Németország! 8.30:

Hírek. 8.35: Telebutik. 9.00: Hírek. 9.10: A Springfieldek története. 10.05: Játékshow. 10.35: Kedves Bill bácsi! 12.30: Klasszikusok délidőben. 13.00: Telebutik. 13.30: Kaliforniai klán. 14.14: A Springfieldek története. 15.00: Kedves Bill bácsi! 15.30: Játssz velünk! 15.40: Hírek. 15.43: Üzleti hírek. 16.00: Ultraman – Titkos énem. 16.30: A hétmillió dolláros nő. 17.10: Játékshow. 17.45: Csillagtalár. 17.55: Hírek. 18.00: A Doktor kórháza. 18.45: Híradó. 19.05: Időjárás-jelentés. 19.15: Knight Rider. 20.15: Záróakkord. 22.05: Exploziv. 22.50: Hírek. 23.00: Esély a szerelemre. 23.40: Teljesen normális örültség. 1.20: Aerobic. 1.25: Műsorzárás.

SUPER CHANNEL: 7.00: Napkezd. 8.00: Hírek, időjárás. 8.15: Videódivat. 8.45: Egyveleg. 9.00: Hírek, időjárás, koncertkalauz. 9.15: Egyveleg, óránként hírek. 16.00: Forró drót. 17.00: Hullámhosszon. 18.30: Kék éj. 19.30: Hírek, időjárás. 19.45: Időjárás. 20.00: Ultrasport. 22.00: Hírek, időjárás. 22.15: Ultrasport. 0.15: Hírek, időjárás. 0.30: Kék éj. 1.30: Időjárás. 1.45-7.00: Egyveleg.

TV5: 16.05: Hírek. 16.15: Új világ. 17.15: Főzölcse. 18.00: Számok és betűk. 18.20: Inci-finci fantázia. 18.35: Pihenőidő. 19.00: Territóriumok. 19.30: Hírek, időjárás. 19.40: Csillag papíros. 20.00: Tell Vilmos földjén. 20.30: Teleszkóp. 21.00: Sportmagazin. 22.00: Tv-híradó. 22.25: Időjárás-jelentés. 22.30: Te jó ég, kezd van! 23.50: Pirenee, Pireneós. 0.20: Műsorzárás.

SAT1: 6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30: Hírek, időjárás. 8.35: Szomszédok. 9.00: Hírek. 9.05: Szeretethajó. 9.50: Tesztelés. Horoszkóp. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Tévéből. 10.30: Ott fent, a virágzó Alpokban. 12.15: Szerencsekerék. 13.00: Tévétűz. 14.00: Műsorrelőzetes. 14.05: A koalabocskok kalandjai. 14.30: Pénz-

ügyek. Horoszkóp. 14.40: Szeretethajó. 15.30: Boszorkányt szeretek. 15.55: Tévéből. 16.05: Bonanza. 17.00: Hírek. Időjárás. 17.10: Szomszédok. 17.35: Autósoknak. 17.45: Műsorrelőzetes. 17.50: Cannon. 18.45: Híradó. Időjárás. 19.05: Szerencsekerék. 19.50: Időjárás. Hírek. 20.00: Mississipp. 20.55: Hírek. 21.00: Rommel, a sivatagi róka. 22.35: Hírek. Sport. Időjárás. 22.45: A profik. 23.35: Moritz, a fiam. 0.10: Műsorrelőzetes.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ: 1. műsor: 8.15: Műsorismertetés. 8.20: Naptár. 8.30: A kis világ. 9.00: Bejelentés. 9.01: A neretvai csata. 9.20: Pillanatok az Önök pihenésére. 9.30: Szlovénia múzeumai. 10.00: Szerellem az úton. 10.30: Hírek. 10.35: Iskolatélév. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.40: Elmulasztották – nézzék! 13.45: Tv-lexikon. 13.55: Mérgező anyagok keringése a bioszférában. 14.15: Nikola Pavic. 14.45: Műsorismertetés. 14.50: Hírek. 15.00: Elmulasztották – nézzék! 16.30: Magyar híradó. 17.00: Napló I. 17.20: Oktatóműsor. 17.50: Gyermekek műsor. 18.20: Számok és betűk. 18.40: Rajzfilm. 18.45: Tudományos grafikon. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Napló II. 19.53: Időjárás. 20.00: Lottóhúzás. 20.05: Háborús sorsok. 21.10: Jelzések. 22.40: Napló III. 23.00: A mai sport. 23.05: Éjszakai program. 1.10: Hírek. 1.15: A szerdai műsorismertetése. 2. műsor: 15.40: Műsorismertetés. 15.45: Hírek. 15.50: Naptár. 16.00: Választások '90. 17.00: Kölyökidő. 18.00: Zágrabi panoráma. 18.20: Szlovéniai és baranyai körzeti program. 19.30: Napló. 20.00: Szórakoztató kedd. 21.00: Tv-Mix. 21.10: Videoboom. 21.40: Hogy kellemesen muljon az idő. 22.15: Választások '90. 23.15: Fesztiválpremier: Alsínó és kondor. 0.55: Műsorzárás.

Az RTL PLUS, Super Channel, Tv5 és a SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold

Révai Nagy Lexikona

az első két kötet ára: 917,- Ft/db, a 3-5. köteteké: 980,- Ft/db

A Babits Kiadó pótmegrendelést vesz fel a Révai Nagy Lexikona egész sorozatára, a beérkezés sorrendjében, korlátozott példányszámban.

Ön már most előre, egy összegben megvásárolhatja a lexikonsorozat valamennyi hátralévő 4-20. kötetét,

21 500,- Ft-os áron.

Név: .....

Cím: .....

...példányban
megrendelem

a Révai Nagy Lexikona kötetait
az alábbi címen:

Babits Kiadó
7100 Szekszárd, Pf.: 237.

Megrendelése után a megjelenéssel és fizetéssel kapcsolatos kérdésekről részletes tájékoztatót, valamint befizetési csekket küldünk!

Részletfizetési kedvezmény!

Tisztelt Megrendelőnk!

Kiadónk továbbra is garantálja a Révai Nagy Lexikona hat év alatti megjelentetését, s azt is, hogy indokolatlanul nem emeljük a kötetek árát. E nemzeti érték közkinccsé tétele során csak szolid üzleti nyereségre törekszünk.

Sajnos azonban nem tudjuk elhatárolni magunkat a papírárak és a nyomdai műveleti költségek évente egyre nagyobb mértékű emelkedésétől. Reálisan felmértük, hogy ez Önnek esztendőnként fokozódó megterhelést jelent.

Kiadónk vezetősége ezért úgy határozott, hogy felkínáljuk Önnek az általunk vállalható legnagyobb kockázatot!

Ha az Önhöz már elküldött csekkek egyikét ezen összegre szólóan 1990. április 30-ig kitölti és a pénzt a szokásos módon befizeti, nem lesz tovább gondja a részletfizetésekre, kiadónk törzsvásárlójának számít ezután, és 1994 végéig automatikusan postázzuk Önnek a megjelenő lexikonköteteket.

Gondolja végig és mérje fel, hogy ez Önnek könnyebb-
séget, avagy terhet jelent.

Mi felajánljuk a lehetőséget.

Babits Kiadó

Tisztelt Leendő Megrendelőnk!

Ha a Révai Nagy Lexikonát hiába kereste eddig a könyvesboltokban, a könyvtáraknál, s szeretné megrendelni tőlünk a teljes hasonmás kiadást, és egy összegben az egészet kifizetni, kérjen egy csekket kiadónktól, s azon adjon fel címünkre

24 314,- Ft-ot

1990. április 30-ig.

Önnek sem lesz tovább gondja a részletfizetésekkel, s Önnek is automatikusan postázzuk a megjelenő lexikonköteteket 1994 végéig.

Gondolja meg!

Mi Önnek is felajánljuk a lehetőséget.

Babits Kiadó
7100 Szekszárd, Pf.: 237.

Német ajkú, német nemzetiségű magyar állampolgárok!

Mi, német ajkú magyar állampolgárok mindenkor megadtuk tiszteletünket e hazának. Két kezünk és eszünk munkájával segítettük felvirágoztatni országunkat!

Tiszteltük és tiszteljük Magyarországot! A magyar népet! Jól megvoltunk mindig e közös hazában magyarul, ráccal, tóttal, oláhval.

Már a török háborúkban folyt a honi németek vére e hazáért. 1848-ban a sváb honvédek együtt harcoltak a többi nemzetiséggel a közös ellenség, a császári ház ellen.

Az első és a második világháború egyaránt megszedte áldozatait a svábság köreiből. Falvaink-városaink hősi emlékművein bizonyítja ezt a sok német nevű hősi halott neve.

Aztán eljött 1945.

A sztálini örület, a náci gyűlölet, egyenlőségjelet tett a becsületes sváb emberek és a fasiszta náciak közé.

Pokollá tették a honi németek életét a fanatikus bolsevisták. A hungarista tábori csendőrök, az Eichman halálkommandók kegyetlen aljasságát is megszegyenyítő faji gyűlölettel eltelten, embertelen módon üttek, kergettek bennünket a kommunisták a nincstelen semmibe. Elrabolták tőlünk életünk minden kincsét. Othonunkat, családjunkat, falvainkat, barátai, rokoni körünket zúzták szét egy hazug eszme és egy kiagyalt bosszú nevében.

Azóta negyvenöt év telt el!

A sebek hegedtek, de nem gyógyultak.

Keresztény lélekkel megbocsátottunk, de nem lehet elfelednünk, mit élünk át!

Mi, magyarországi német ajkúak valóban nagyon sajnáljuk, amit a zsidó nép ellen követtek el a náci elvakult örültek. Nem mi voltunk a felelősök!

Azért, hogy többé ne lehessen a svábot a magyarral, szlávval, zsidóval összevesztetni,

hogy béke legyen a Kárpát-medencében,

hogy ne legyen többé semmiféle diktatúra,

hogy anyagilag, erkölcsileg visszakapjunk valamit abból, mi elvesztett, erős, sok taggal bíró Német-Magyar Szövetséget kell létrehozunk. (Sváb Szövetség.)

Ma már nagyon sok német ajkú területen élnek kisebb-nagyobb létszámú Bundok. Halljátok meg a hívó szót!

Felhívom minden igaz sváb embert, hogy vegyen részt e szövetség munkájában.

CÉLUNK: A magyarországi német ajkúak egységes érdekvédelmét biztosítani! Biztosítani és továbbfejleszteni az eddig elért eredményeket! A német ajkú falvakban az önkormányzat németekből álljon! A német nyelvi oktatás fenntartása és kiterjesztése minden sváb gyermekre, óvodától a gimnáziumig. Német ajkú területeken, német nyelvű istentiszteleteket, miséket. Minden német ajkú tanuló meg az ország nyelvét, ezzel is tisztelve közös ügyünk iránt.

A németlakta területeken hatékony ipart teremteni az óhaza segítségét igénybe véve.

A német ajkú volt politikai üldözöttek anyagi és erkölcsi rehabilitációját együtt szerezni meg a többi nemzetiséggel.

FIGYELJÜK A GYŰLÉSEKRE HÍVÓ PLAKÁTOKAT!

JÖJJEK EL MINÉL TÖBBEN! EGYÜTTTÉRŐSEBBEK VAGYUNK.

A Volt Politikai Üldözöttek Bajtársi Szövetsége

Bp. 1162 Állás út 20.
(Központi Iroda)

Bp. 1074 Péterffy Sándor út 42.
(Ideiglenes Iroda)

AZ ÉRDEKLŐDŐK LEVELEIT VÁRJUK A FENTI CÍMEKEN!

Van Gogh-centenárium

Hollandia az idén sokmillió bevételre számít Vincent Van Gogh halálának centenáriumból. A sors iróniája, hogy a nagy festő maga egész életében összesen egy alkotását tudta eladni.

Beatrix királyné pénteken nyitotta meg a festő műveinek eddigi legátfogóbb retrospektív kiállítását, amelyre már elővetelben 400 ezer jegy kelt el és a szervezők legalább nyolcszázézer, más becslések másfél millió látogatóra számítanak. A jegyek meghatározott napra szólnak és csak kétórás műélvezetre jogosítanak. A 133 festmény és 248 rajz március 30-tól – Van Gogh születésnapjától július 29-ig, halálának napjáig tekinthető meg, a festmények az amszterdami Vincent Van Gogh Múzeumban, a rajzok pedig az otterlooi Kröller-Müller Múzeumban. Jóllehet ez a két intézmény rendelkezik a világ legnagyobb Van Gogh-gyűjteményével, a kiállított műrekek mintegy fele kölcsönbe érkezett a világ minden tájáról. A nagyközönségnek most először nyílik alkalma például arra, hogy ugyanannak a festménynek több változatában egyszerre gyönyörködhesenek.

A kiállítók azt is figyelembe vették, hogy Van Gogh mely alkotásait tartotta a legjobbaknak. Ítéletébe az őt anyagilag támogató műkereskedő bátyjához írt leveleiből nyertek bepillantást. A kiállítás bemutatja Van Gogh bámulatba ejtő átalakulását festői pályafutásának tíz éve alatt: a vidéki Hollandia paraszti életének sötét tónusú ábrázolásától az érett művész jellemző, Dél-Franciaországban készült, élénk színekkel festett képeiig. Van Gogh, aki sikertelen hitszónoki, majd műkereskedői foglalkozását feladva fordult a festészet felé, életében mindössze egyetlen alkotását tudta eladni. 1890-ben el nem ismert, nyomorgó, megtört emberként 37 évesen vetett véget életének. Íriszek című festménye 1987-ben 53,8 millió dollárért kelt el, megdöntve minden addigi rekordot.

A keletűs kiállítás a centenáriumi megemlékezésorozatnak csak a kezdete. Két opera, egy filmszínház, egy művészeti szimpózium várja az érdeklődőket Van Gogh művészetének jegyében. A sok ülésben eltespedtek biciklitúrákon mozgathatják meg tagjaikat, felkeresve a festő kedvenc helyszíneit. A vállalkozók Van Gogh parfümtől kezdve Van Gogh borig termékek széles skálájával rukkoltak elő a centenáriumi tiszteletére.

A nagy vonzóerő

Az a legújabb felfedezés, hogy a mi térszűkben lévő valamennyi galaxis az égbolt azonos pontja felé száguld, alaposan meghökentette a csillagászokat. Az ilyen erős, helyi áramok eddig ismeretlenek voltak a kozmosz tengerében. A legújabb elemzés arra vall, hogy a galaxisok rendkívüli koncentrációja vonzza őket – és ez a tízezer Tejútrendszerrel egyenértékű tömeg 150-300 millió fényévnnyire van tőlünk. Ez az eddig ismert legnagyobb szerkezet az univerzumban – állítja Alan Dressler amerikai csillagász, „Nagy Vonzóerőnek” elnevezve a most felfedezett galaxis-csoportosulást. A Centaurus halmaz mögött elhelyezkedő gi-

gantikus konglomeráció a déli égbolt jelentős részét elfoglalja. Főként spirálgalaxisokból áll, legalább 200 millió fényév széles, és felé ilyen vastag. Legalább tízezerbillió Nap tömegével egyenértékű a tömege – harmincszor több, mint a helyi galaxishalmazé. Sajnos, a Tejútrendszer porsávjá elfedi előlünk, így nincs mód színképelemzéses vizsgálatára. Most megpróbálják feltérképezni, hogy miként befolyásolja még szuperhalmazok és galaxishalmazok mozgását. Ezek a kutatások hozzásegíthetnek az univerzum anyagsűrűségének új felbecsüléséhez, és annak a kérdésnek a megválaszolásához, hogy nyitott vagy zárt-e az univerzum.

A Babits Kiadó

legalább 10 m x 6,5 m alapterületű,
legalább 3 m magas helyiséget
keres ipari hasznosításra,
Szekszárdon vagy környékén.

Ajánlatokat a 74/16-277-es telefonszámra várunk.

Köszönjük érdeklődésüket,

ám kiadási kapacitásunk korlátozott volta miatt
a kiszolgálás zavartalansága érdekében

kérjük Önöktől,

hogy vásárlási szándékuk előtt

telefonon (73) 11-122,

illetve 21-124

vagy telexen 12-824

tájékoztódnak boltunknál

a termékek

kiszolgálási lehetőségeiről.

BCM Rt.

**Hirdetését
telefonon is
feladhatja**

Pécs(72)	41-580
Szekszárd(74)	16-277
Dombóvár(74)	66-779
Tolna(74)	40-476
Gerjen(75)	37-060

Demokratikus

Átalakulási

Törekvések

Utja

Magyarországon

APRÓHIRDETÉS

Nemesicsincillák felszereléssel, táp, homok folyamatos biztosításával, prém, illetve élőállat visszavásárlással szakvizsgázott tenyésztőnél eladók, előjegyezhetők. Cím: Várly, 7121 Szálka, Kossuth L. u. 71/a. Telefon: 06-74/31-113.

Keszthelyen 3 szobás kertés családi ház eladó. Érdeklődni: 15 órától Keszthely, Nagyváthy u. 25/B.

Magyar hoki: álom után a kínos valóság

Dobogó helyett az „alsóházban”

Hét éve nagyszerű világbajnokságnak adott otthont Budapest a C-csoportos jégkorong-válogatottak részvételével. Nem csupán azért vált kivételessé az 1983-as esemény, mert a hazai rendezés – a nemzetközi szövetség értékelése szerint is – kiváló volt, hanem mert jelesre vizsgázott a magyar válogatott is: nem kis részben a végig nagyzerű szurkolótábornak is köszönhetően második lett, feljutott a B-csoportba.

Az elmúlt két hét során – március végétől az elmúlt vasárnapig – újfent a Budapest Sportcsarnok volt a színhely. Megint a C-vb mezőnye költözött a fővárosba, a rendezés ismét nagyszerűen sikeredett, a szervezőbizottság, a sajtóközpont – újból – „A-csoportos” szinten teljesített. Általánosan kedvező visszhangra talált a magyaros vendégszeretet, a szurkolók ezúttal is csodálatos hangulatot teremtettek, megállás, egy pillanatnyi cserbenhagyás nélkül szorították, üzték-hajították a magyar válogatottat – mely azonban most nem jutott fel. Persze, nem ez a baj. Eleve dőreség lett volna ilyesmiben reménykedni, hiszen az előzetes látogatások, a reális számítások szerint a jugoszláv és a dán válogatott feltétlenül jobbnak, erősebbnek látszott, de a kínai és a román együttest is többre taksálták a szakemberek. Tehát valószínű, az elvárás tűnhetett, hogy a magyar csapat honi környezetben próbáljon meg a dobogó harmadik fokára felállni, de ha negyedik vagy ötödik lesz, még az is elfogadható teljesítmény.

Nos, ehhez képest az történt, hogy a piros-fehér-zöld színekben játszó gárda a kilenc csapat közül csupán a két kiesőt, a kategória egyértelműen

leggyengébb gárdáit, a belgát és a dél-koreait tudta megelőzni, vagyis csupán a kudarccal felérő hetedik helyet volt képes megszerezni. De hát valóban kudarcként kell-e értékelni ezt a produkciót, vagy hazai másról van szó?

Ha az elvárásokból indulunk ki, kézenfekvő következtetés, hogy a szakmai vezetés alábecsülte a riválisok tudását. Am közelebbiek tetszik, az igazsághoz, hogy a magyar válogatott taksálta a valósnál többre. Mert nagyon úgy fest, hogy – bármily sajnálatos is – a hazai együttesnél az ellenfelek az elmúlt egy évben, tehát a tavalyi ausztráliai C-vb óta, ahol Magyarországnak a negyedik hely jutott, jóval gyorsabban fejlődtek! S ez nemcsak a Budapesten veretlenül csoportosult, a B-osztályba feljutott jugoszlávokra, no, meg a szintén kiemelkedő dánokra érvényes, hanem a magyarokat megelőző többi válogatottal is!

S ebbe a körbe tartozik immár két olyan csapat – a bolgár és a KNDK-beli –, amelyek legyőzése a közelmúltban még nem okozhatott gondot.

Lehetne hivatkozni itt megint az ismert mostoha hazai hokiviszonyokra, az előrelépést majdhogynem teljesen lehetetlenné tevő körülményekre, a kifejezetten a jégkorong céljait szolgáló állandó fedett pálya hiányára, az alig négyhónapos bajnoki időnyire, a félamatőr-félprofi státuszban sportoló játékosokra, a fejlődéshez édeskevés, elég telen számú jégesedésre, és a sor még folytatható... Am a hivatkozás legfeljebb a bizonyítvány-magyarázatra jó, arra semmiképpen, hogy érdemi, előremutató, a magyar hoki jelenét s méginkább jövőjét szolgáló lépéseket helyettesítsen. Miként

az értékelések is végsősoron csak arra lehetnek jók, hogy a figyelmet felhívják a tennivalókra. De ha továbbra sem lép senki, a magyar jégkorong jövőjét veszély fenyegeti. És senki sem csodálkozhat majd azon, ha a legközelebbi C-világbajnokságon már egyetlen csapatot sem előz majd meg a magyar. Ehelyett tovább zuhan lefelé, de már a legalsóbb osztályba, mert valamennyi megelőzni szándékozott válogatott előbbre fog tartani nála. A valóban kalapemelést érdemlő publikum minden kitarása ellenére...

Vigasztal: a közönség kitartása

A jégkorongozók köszönik

Terjék István, a magyar jégkorong-válogatott hátvédje – társai nevében is – a következő tartalmú nyilatkozatot tette a budapesti C-csoportos vb befejezése után:

– A csapat valamennyi tagja köszönetet mond azért a töretlen, belenyugvást nem ismerő, rendkívül lelkes és magával ragadó buzdításért, amellyel a szurkolók az első perctől az utolsóig segítettek bennünket a Budapest Sportcsarnokban. Sajnáljuk, hogy e támogatásnak nem tudtuk jó szerepléssel megfelelni. Csalódást okoztunk, bár akartunk, küzdöttünk, most szeretünk volna itthoni környezetben méltóképpen helytállni, örömmel szeretni. Nem sikerült, így különösen hálásak vagyunk a mellettünk mindvégig kitartóknak, akik ragaszkodásukkal, megintáztatlan szurkolásukkal – újból, sokadszorra – a nehéz helyzetben lévő hazai jégkorongsport mellett is letették voksukat.

Asztalitenisz EB

A nők nyertek, a férfiak megtorpantak

Sebben nem is ünnepelhetne volna 25. születésnapját Paul Haldan, a hollandok romániai születésű válogatottja, mint vasárnap késő este a göteborgi Scandinavium sportcsarnokban. A 17. asztalitenisz Európa-bajnokságon három győzelemmel (közte az egyéni favorit Grubba ellen 2-1 arányban) járult hozzá csapata egyik legnagyobb sikeréhez, a lengyel válogatott 5-3 arányú legyőzéséhez.

Hétfő reggel aztán újból asztalhoz szólították a játékosokat, folytatódott a csapatküzdelmek.

A magyarok közül előbb a nők szerepeltek. A svédek elleni találkozó rosszul kezdődött, mert Urbán Edit M. Svensson ellen igen rossz taktikával játszva vereséget szenvedett. A magyar versenyző alig kezdeményezett, állandóan csak hátrált, s messziről visszadott labdáit a svéd versenyző rendre „megölte”. Bátorfi Csilla ezúttal is főszereplő volt, imponáló formában nemcsak az egyéni, hanem a párosban is kiválóan szerepelt, szinte húzta magával Wirth Gabriellát. Mindenekelőtt neki köszönhető, hogy a 3. forduló után is élen áll a válogatott!

Nők: A-csoport: *Magyarország-Svédország 3-1*. Urbán-M. Svensson 0-2 (-18, -15), Bátorfi-Petersson 2-0 (10, 18), Bátorfi, Wirth G.-M. Svensson, Petersson 2-0 (15, 14), Bátorfi-M. Svensson 2-0 (18, 15).

Egy órán keresztül nyeresre állt a magyar férficsapat a franciák ellen, de azután az eddig sokat bizonytalankodó Harcsi Zsolt mérkőzéslabdát hibázott Marmurek ellen. Ezzel egyenlítették a franciák, utána már képtelen volt javítani Kriston és Varga, s Harcsi is elvesztette újabb találkozóját.

– Ha „simán” kikapunk, egy szót nem szólok, de ennyi esélyt elszalasztani, megíscsak sok – bosszankodott az 5-3-as verség után Berzák Zoltán, a válogatott edzője. – Harcsi például döntő pillanatokban adogatási hibákat vétett, Kriston pedig öt pontos vezetésről veszített játszmát, ami megengedhetetlen ilyen fontos találkozón.

Férfiak: B-csoport: *Franciaország-Magyarország 5-3*. Marmurek-Varga 0-2 (-19, -13) Chila-Harcsi 0-2 (-12, -12), Gatién-Kriston 2-0 (18, 13), Marmurek-Harcsi 2-1 (20, -21, 20), Gatién-Varga 2-0 (14, 9), Chila-Kriston 1-2 (-17, 16, -19), Gatién-Harcsi 2-0 (18, 15), Marmurek-Kriston 2-1 (21, -19, 20)

EB-előtt a birkózók

Kétszer tíz versenyző = ? érem

Orbán utolsó esélyével sem élt – Poznan előtt a birkózók

Szónyi János, a magyar birkózó válogatott szövetségi kapitánya – ezt a címet majd a május 5. és 13. közötti, Poznanban sorra kerülő Európa-bajnokság után „használja” hivatalosan is – betartotta szavát, hiszen hétfőn mindkét fogásnemből csapatot hirdetett. Lévén, hogy az EB-re utazó két együttest még a szövetség elnökségének is szentesíteni kell, a kétszer tíz birkózó nevét egyelőre nem hozta nyilvánosságra a szakvezető. És ez így van rendjén, hiszen Szónyi eredeti terve az volt: idejekorán közölni az utazó névsort a legérdekeltebbekkel, a birkózókkal, hogy azok ne a válogatózás kínjaival legyenek elfoglalva.

Sokáig úgy volt, hogy a szabadfogásúak 62 kg-os súlycsoportjában a veterán, tízszeres magyar bajnok Orbán József (Csepel) is indul a kontinensversenyen. Ehhez mindössze annyit illet volna tennie, hogy jelentkezik a legjobbakkal közös készülődésének színhelyén, a Nemzeti Sportcsarnokban.

– A dunaiújvárosi Káli László emléktversenyen megbeszéltem Orbánnal: ha az általam előírt munkamennyiséget elvégzi, akkor jöhet velünk Poznanba – mondta Németh Sándor, a szabadfogásúak mestere. – Igéretet tett arra, hogy mindent úgy csinál, ahogyan kérem, behozza lemaradását. Hiába vártam rá, nem jött!

– Van-e hír arról, miért nem futott be a fővárosba?

– Nincs. Legfeljebb találgathatók. Elképzelhető, a valami családi gondja akadályozta. Akárhogy is van, szerintem róla egyszer s mindenkorra le kell mondania a magyar válogatottak. Annyit azért tükör reméltem, hogy megkeres, és szóban közli, ne számítsak rá. Dehát így alakult. Ő tudja, miért!

– És mi hír a kötőfogásúak táborában? – szölt a kérdés Szónyi Jánoshoz, akinek Rácz Lajos segít az edzőtáborban.

– Kilenc sportoló EB-csapatossága végleges – hangzott válasz. – Pénteken reggel a 82 kg-ban is döntés születik. E súlycsoportban a bokasérüléssel és fogaasztással küszködő Farkas Péter mellett az influenzát az utóbbi napokban „kétvállra fektető” Ignác Zoltán és egy tehetséges fiatalember, Garamvölgyi Gábor lép sorompóba. A hármas válogatott viadalon nemzetközi bírók dirigálnak. Ha akció nélkül végződik valamelyik mérkőzés, akkor kivételt teszünk. Eltérünk a nemzetközi szabályoktól, mert az első technikai pontig engedélyezzük a tusaodást. Aki a körmérkőzésből a legjobban kerül ki, az utazik Poznanba!

– Az NSZK Nagydíj utáni csapatviadalon Bódi Jenő ujjá kifordult. Rendben van-e már az Európa-bajnok?

– Rendben. Csak erős szalaghúzódat szenvedett, a tüzetes orvosi vizsgálat szerencsére nem állapított meg szakadást. Ami a készülődést illeti: az elmúlt héten még inkább csak a fizikai erősítés szerepelt a műsorban, hétfőtől kezdünk el az igazi „élesztést”. Kivétel ez alól Komáromi Tibor. Ő most a 90 kg-ban indul, pályafutása során először kísérletezik a szokásosnál egy súlycsoporttal feljebb. Komplex erősítési szakaszon van túl. Igen jól érzi magát, hiszen végre nem kell fogyasztania. A rajtig hátralévő napokban bővíttük taktikai fegyvertárát. Úgy hiszi, fizikai erővel is minden feladatot képes megoldani. En viszont úgy látom, technikailag is képes meglepni riválisait. Ez kiviláglott néhány hete, az NSZK Nagydíjon. Az ottani döntőben a szovjet Potapov ellen jól állta a sarat. Ha valamilyen váratlan megoldást bevetett volna, akkor szerintem alaposan elképesheti Potapovot. Ilyen rafinált megoldást Saarbrückenben nem tudott előhúzni a tarsolyból. Akció nélkül mérkőzésen őt látták passzívbabnak, leléptették.

– Az olimpiai bajnok Sike András formájáról vajmi kevésbé lehetett tájékozódni az említett NSZK-beli versenyen. Egy vesztes mérkőzése után láza miatt visszalépett.

– A múlt héten alaposan beleerősített, péntekre jól el is fáradt. Ez jó jel! A május 11. és 13. közötti kötőfogású EB-n hitem szerint azt a Siket láthatjuk szőnyegen, aki 1988 őszén, az olimpián borsot tört a földkerekség legjobb 57 kilósainak orra alá. Addigra tökéletesen ráhangoljuk az EB-fellépésre – fejezte be Szónyi János.

A kapitány pénteken hirdet csapatot, meg a poznanai névsort.

Csötönyi az SZDSZ sportmezében

A nyolcvanas években – a két évvel ezelőtti szöuli olimpiái jelenség volt a magyar sportban – az ökölvívó-válogatott vezető edzőjeként. Nem volt egyszerű dolga Csötönyi Sándornak, hiszen a bunyósok élén megíscsak az idehaza Istenként tisztelt Papp László állt, s áll ma is. Am az élő ökölvívó-legenda hagyta, hogy az izgó-mozgó, ügybuzgó, a sportághoz, a kapcsolatteremtéshez egyaránt értő Csötönyi vezetői erényei érvényre jussanak. Hagyta? Nem biztos, hogy ez a szó fejezi ki hűen a valóságot, mert Papp – legalábbis önmaga előtt – beismerte, hogy belőle éppen az imént felsorolt erények hiányoznak. Az ellentétek – egészen a szöuli olimpia befejezéséig – inkább vonzották, mintsem taszították egymást – jól kiegészítő párost alkotak.

Az ötkarikás játékok után mintegy varázsütésre elhidegült a viszony, a „kis főnök” kegyvesztett lett.

A „Dagadt” – mert a torzsalkodás idején már ez a becenév dukált – félre állt, kivonta magát a forgalomból – a KSI menedzserként persze a sportban maradt, de már nem a reflektorfényben. Bár Ackermann szövetségi szakfelügyelő egy szóváltás után lepofozásával – ma már szent a béke – gondoskodott arról, hogy forogjon a neve, de ez alighanem kétes értékű népszerűség volt.

A napokban újra találkoztunk. Meghozta nem a KSI-ben, nem valamelyik rangos ökölvívó-eseményen, hanem a Szabad Demokraták Szövetsége egyik vidéki választási kampányán, amikor is a népszerű „Csötte”, mint elkötelezett SZDSZ-es, a párt egyik meghatározó egyéniségét Pető Ivánt kísérte el. No nem csupán a politikus testőre szerepkörében – bár a választási kampány „sáfröcskölős időszakában” ez sem lehetett utolsó szempont, hanem mint a szabad demokraták időközben megalkult sportszekciójának egyik oszlopos tagja.

– Eddig a pártoktól sportkérdésben az általánosságok puffogatásán kívül másra nem fuotta, a terület összetettségének, specifikusságának a függvényében még nem ragadták meg a kérdést. Az SZDSZ radikalizmusa a sportprogramjában is tetten érhető lesz?

– Valószínűleg igen, de erről érdemben majd később, amikor formába öntjük az elképzeléseinket. Most még az alapoknál. Említetted a terület összetettséget, maximálisan egyetértek, így nálunk a sporton belül is kialakítjuk az úgynevezett szekciókat. Lesz gazdasági, iskolai – ezen belül óvodai, általános és középiskolai, sőt egyetemi – szabadidő-, élsport és tudományos. Ha nem az egészet ragadjuk meg, hanem a részeket, akkor abból törvényszerűen az általánosságok jönnek ki – mi mélyebbre akarunk ásni.

– Távol áll tőlem, hogy e kis ízelgető beszélgetés keretében mindegyik komponensről kérdezzek. Am, mint az élsportszekció egyik munkatársa, erről a területről szóljál!

– Ha tömören akarok válaszolni, akkor azt mondok, hogy profizmus, noha nálunk – az ellentmondásos gyakorlat miatt – jelentését veszített lett. Kimondtuk jó néhány évvel ezelőtt, hogy azt kell támogatni, ami nemzetközileg eredményes, amire van közönségigény, de hol van ez még a gyakorlatban. Nem is elsősorban a pénzadó szponzorokra vagyok mérges, hanem a sportvezetésre, amely fityeg hát a kimondott határozatra. Még mindig támogatjuk a nemzetközi élvonalról fényvnyri messzeségre lévő úszót, atlétát, futót – prémiumokkal, státusokkal, ilyen-olyan juttatásokkal, s az öket felkészítő edzőket úgyszintén. Hadd mondjak egy példát, sportágamból, az ökölvívásból. Mivel a nyugatnémet Eintracht Frankfurtnál menedzserként is tevékenykedem, ismerem a nyugatnémet viszonyokat. Nos, náluk írd és mondd összesen – ebben a több mint ötvenmillió országban – 3 főállású edző dolgozik, míg nálunk vagy fél-száz. És csupán valamivel vagyunk jobbak náluk. Ezt a „langyos vízben való lubickolást” jelentő jótékonyaságot meg kell szüntetni.

– Rendben van, a támogatásokat, miképpen a sportapparátust – ez utóbival különösen mindenki egyetért – le kell építeni. De ott van az érem másik oldala a szponzori támogatás, ami a sportba beáramló pénzeknek csaknem a hetven százalékát képezi. Ez egyelőre ellenőrizhetetlen csatorna.

– Itt a bökkenő, de ezzel sem le-

szünk teljesen tehetetlenek. A privatizáció, a magántulajdon uralkodóvá válása sok mindent automatikusan megold, hisz a valódi tulajdonosok amatőr teljesítést nem fognak profi módon jutalmazni. De az átmenetben is látok lehetőséget. Az önkormányzati rendszer funkcionálása esetén ugyanis nem szabad, nem lehet, hogy egy bázisszervezet kénye-kedve szerint szerveződjön a sportélet, hanem a lakossági igény, adott település lakosságának érdeklődése, értékrendje szerint. A lebzselő, blöffölő sportolót, csapatot biztosan nem fogják eltűrni. Az értékesre, a világszínvonalra – az általa kifejtett reklámérték miatt – mindig lesz vevő a cégek, a szponzorok közül. Igen, a labdajátékok helyzeti előnye meglesz, ebbe nem szabad durván beavatkozni, de abba már szükségszerű, hogy ezt a rossz futballt ne több százmillió forintból állítsuk elő.

– Olyat hallani, hogy az SZDSZ – tekintettel arra, hogy dr. Török Ferenc öttusakapitány is a pártot erősíti – az olimpia egyéni sportágait próbálja majd favorizálni.

– Ez csak egy látszati ítélet. Az, hogy mi ostorozzuk a magyar színvonalon úzótt csapatjátékokat, abból ez nem következik. Csak a helyére szeretnénk tenni a dolgokat.

– Ha helyén lesznek, akkor a sportirányításához milyen apparátus kell?

– A legminimálisabb. Véleményem szerint az OSH-ban még mindig sokan vannak. Nem beszélve az idő közben fölöslegessé váló megyei emberekről. Nonszensz, hogy egy-egy megyének nyújtott éves támogatásból több mint ötven százalékát elvigye az ő bérük!

Bálint György

DÁTUM

Árdrágítás El Doradóban

– Már ott is? – rökönödhet meg a Tisztelt Olvasó. Igen, bár azzal a megszorítással, hogy nem a mesebeli országról szól a fáma, hanem egy brazil üzletházról, amely ezt a kecseset nevet viseli. Az árdrágítás megessét, azonban az ország újdonsült kormánya nem hagyta ennyiben: azért, mert felemelték a dezodor árát, letartóztatta az El Dorado önkiszolgáló-bolthálózat vezetőjét. A könyörtelen lépés után hiába próbált azzal védekezni, hogy 18 000 alkalmazottjának nem tudja minden lépését követni: a szabál az szabál, ha ár- és bérbefagyasztás van, akkor is.

Nálunk mostanában ilyen veszély nem fenyeget: sem El Dorado nincs, sem befagyasztás. Ez már csak azért is praktikus, mert aligha férnének el az árdrágítók, kis és nagy seftelők a börtönökben. Egyelőre a szó eredeti jelentése örvend nagyobb népszerűségnek, hiszen El Dorado annyit tesz: a bearanyozott (ember). Ilyenek most bőséggel található honunkban, bár az is igaz, többnyire maguk remekelték a dicsfényt koponyájuk fölé. Így aztán a nyilvánvaló vereséget pihe-mód értékelik a győzelemnek, s ha mások jelentőségével nem is, a sajtójukkal sokszorosan tisztában vannak, mondván, ők a bearanyozottak, vagy más szóval a mérleg nyelve.

Szép, szép ez a szerep, de mit érne a mérleg nyelve, ha a szerkezet nem lenne valami súly is, amit latba lehet vetni?! Nyelv ide vagy oda, akkor csak a szél mozgatná, a por lepné. Meg aztán láttam én már kijelzős mérleget is. Ennek is megvan a maga előnye: ha helyesen ütök be a számokat, kizárja az árdrágítást... #

Hírcsokor

– A Veszprém megyei napilapnak, a Naplónak, a Springer Kft. kezére történő átjuttatása ellen tiltakozó tüntetést szervezett ma, kedden délután 16 órára Veszprémben a Fidesz és az SZDSZ helyi szervezete. Tiltakoznak a megyei sajtó külföldi kézbe adása ellen. Tiltakoznak a Napló hasábjain ez ügyben megjelent rágalmazó írások ellen. Független megyei lapot követelnek megyei tulajdonban. Támogatásukról biztosították a Pannon Nyomdát, amely egy valóban független napilap megalakítását kezdeményezte. A tüntetők fő jelszava: „Mi szabad sajtót akarunk, nincs titkolnivalónk. (-gyg-)

– A sajtó és a politika a többpártrendszerben címmel a Magyar Újságírók Országos Szövetsége és a nyugatnémet Friedrich Naumann Alapítvány közös rendezvénye kezdődött el hétfőn a MÚOSZ székházában. A nyugatnémet Szabaddemokrata Párthoz közel álló, de attól nem függő Friedrich Naumann Alapítvány szándéka szerint a háromnaposra tervezett rendezvény teljesen pártsemleges lesz.

Bencsik Gábor, a MÚOSZ főtitkára az egybegyűlteket üdvözölve rámutatott, hogy a mai nappal Magyarországon valami új kezdődik, amiben még nincs tapasztalatunk. A demokráciát tanulni kell, s ebben nagy segítséget jelent az, hogy német szakértők megosztják tapasztalataikat a magyar újságírókkal. Bencsik Gábor külön köszönetet mondott azért, hogy Németország újraegyesülésének időszakában nyugatnémet szakemberek időt szakítanak a magyar újságírók segítségére.

– A Munkaszolgálatosok Országos Egyesülete, a MUSZOE, az I. világháború zsidó hőseit tömörítő tűzharcosokból alakult Hadviseltek Bizottsága jogutódjának tekinti magát. Ez a szervezet a II. világháború hadműveleti területen szenvedő és ellátatlan munkaszolgálatos hőseit is segíti.

– A Fővárosi Tanács Csarnok- és Piacigazgatósága közli, hogy a Bosnyák téri nagybani piac április 16-tól a nyári nyitva tartási rend szerint fogadja az áruszállítókat; vasárnaptól péntekig naponta 12 órától másnap reggel 8 óráig tart nyitva.

– Hazánkban az orvosok – miniszteri rendelet hiányában – nem rendelkeznek gerontológiai szakvizsgával, s ez is közrejátszik abban, hogy az idősekkel való foglalkozás nincs kellően megbecsülve. Az öregkor élet- és kortánával, valamint szociális vonatkozásaival foglalkozó tudomány magyarországi szakemberei – szociális szervezők, orvosok, pszichológusok, szociológusok –, mintegy négyszázan folytattak eszmecsereket.

– A Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa (SZÓVOSZ) hétfőn Budapesten tartotta az április végén sorra kerülő kongresszus előtti utolsó ülését. A testület az elhangzott beszámoló alapján, megállapította, hogy az előkészületek megfelelően haladnak. A mozgalmon belül három önállóan működő szövetséget – fogyasztási-, takaré- és lakásszövetkezeti érdekvédelmi szervezetet – hoznak létre: ezek külön-külön tartandó kongresszusai után várhatóan megalakítják föderációjukat.

Az AIDS ellen

Jelentős felfedezést tett a kor pestise, az AIDS kutatása terén a francia országos egészségügyi kutatóintézet marseilles-i laboratóriumában Jean-Claude Chermann professzor. Sikerült megtalálnia a szervezetben egy olyan antitestet, amely meggátolhatja az AIDS-vírus kifejlődését. Bár a kísérletek egyelőre csak laboratóriumi keretek között „in vitro” mutatták meg az antitest működését, a világ hatmillió vírus hordozója számára felvillantják a reménységűt, hogy néhány éven belül kifejleszthetik a vírus elterjedését gátló gyógyszert is.

Az Anti-Beta 2 mikroglobulin nevű antitest meggátolhatja a vírus behatolását a lymphocitákba, illetve annak további szaporodását a szervezetbe. Az AIDS-betegség hordozója, az úgynevezett HIV-vírus ugyanis úgy pusztítja el a szervezet immunvédetségét, hogy a lymphocita sejtekbe behatolva elszaporodik és elpusztítja azokat. Az antitest érzékeli a vírus „betörési kísérletét”, jelzést adhat róla, sőt megfelelő körülmények között meggátolhatja a szaporodási folyamatot.

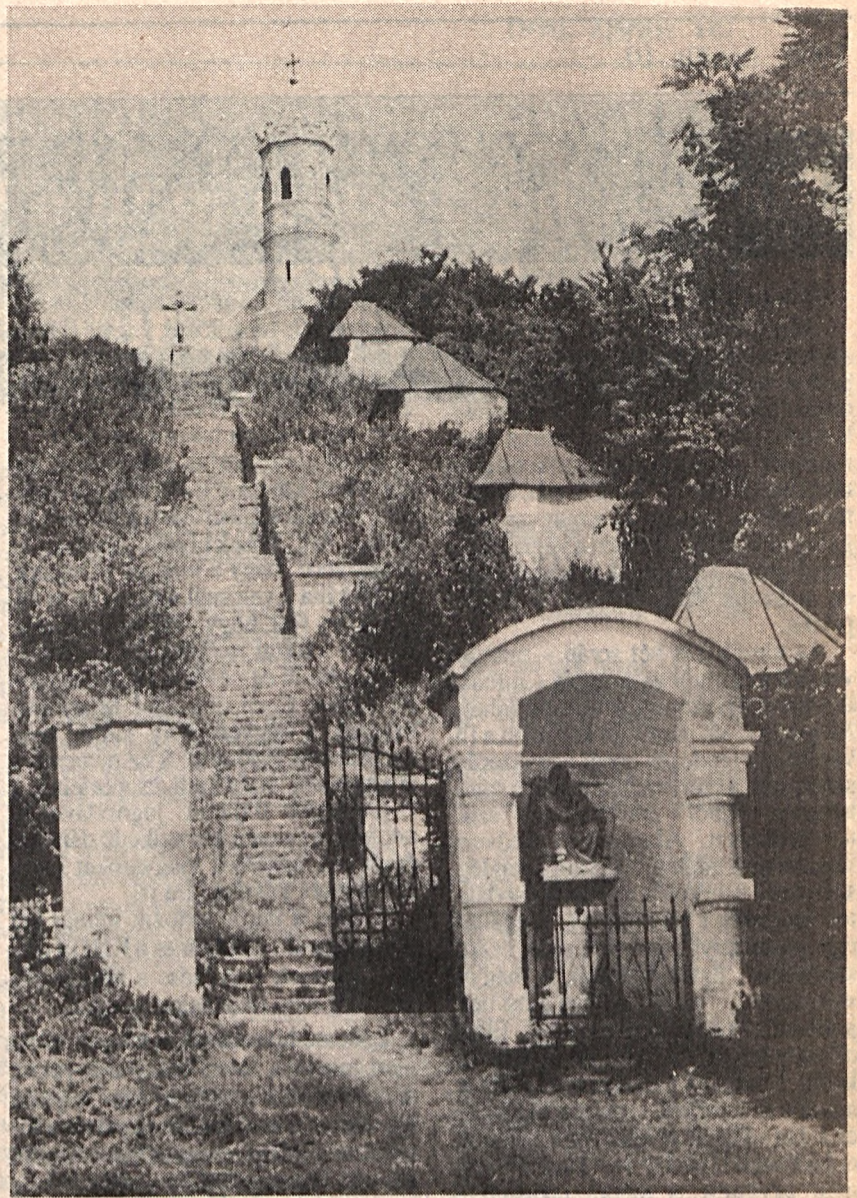
Az antitest a sejtek külső felületén helyezkedik el, s ha a „jelzést” időben észlelik, a vírus jelentkezését már a korai szakaszban felfedezhetik.

Így a felfedezés a szakértők szerint új utat nyithat a terapeutikai, a gyógyítást szolgáló kutatások előtt.

Volt hadifoglyok jelentkezzenek!

A székesfehérvári székhellyel működő Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége megkezdte azoknak az összeírását, akik nyugati hadifoglyótáborokban voltak, ott munkát végeztek, s elbocsátásukkor kisebb-nagyobb címletű USA-dollárral szóló utalványt kaptak. Mint kiderült, az utalványokat hazatérésükkor a Magyar Nemzeti Bank fiókjai egy rendeletre való hivatkozással bevonták, azok ellenértékét a volt hadifoglyok nem kapták meg, sőt többnyire elismervényt sem adtak az átadott utalványokról, csupán tulajdonosaik nevét és címét írták fel valamilyen listára.

A Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége – mint érdekképviseleti szerv – arra vállalkozott, hogy kiderít, hova lett a volt hadifoglyok pénze, kik a felelősök az elsinkófált dollárokért, s milyen kamat illeti meg a negyven évig forgatott, vagy betétként kezelt pénz után az utalványok tulajdonosait. Mindezek megállapítására levelet írt a szövetség a Magyar Nemzeti Bank elnökének, amelyben kéri, hogy az ügyben indítsák meg és folytassák le a szükséges vizsgálatot. Választ vár arra is, hogy a pénzt kamatos kamataival együtt mikor kívánja az MNB kifizetni. A választól függően a VHBSZ bírósághoz, vagy a parlamenthez fordul majd a volt hadifoglyok érdekeinek a védelmében.

A magyarpolányi kápolna

Balos címódások

A Szocialista Párt újlag fontosnak tartja leszögezni, hogy vagyonával a törvényes előírásoknak és a parlament döntésének megfelelően az Országgyűlés által megszabott határidők betartásával elszámolt.

Korrigált és leltárral alátámasztott vagyonméréget 1990. március 30-án benyújtotta a legfőbb Allami Számvevőszéknek és egyidejűleg a Fővárosi Bíróságnak. A Szocialista Párt határozottan tiltakozik a népszavazás döntésének meghamisítása, vagy bármiféle önkényes értelmezése ellen. Az elszámolás nem azonos azzal, hogy a Szocialista Párt adja át minden vagyonát a kormánynak vagy bárki másnak. Erre a népszavazás senkit nem hatalmazott fel. A Szabad Demokraták Szövetsége egész választási kampánya során önkényesen értelmezte a népszavazás eredményét.

A Szocialista Párt alakuló kongresszusi döntése alapján azt az álláspontot képviseli, hogy az állampárti feladatokkal együttjáró vagyonrészét az e feladatokat ezentúl ellátó államhatalmi, államigazgatási szerveknek átadja. A volt állampárt vagyonából magának csak annyit kíván megtar-

tani, amennyi egy politikai párt működéséhez szükséges és annak természetes eszköztárába tartozik. Ennek jegyében pártunk az elmúlt hónapok során több mint 3200 épülete kezelési jogáról mondott le, több milliárd forintos értéket adott át hasznosításra a kormánynak. A párt jelenlegi vagyona csupán töredéke az egy évvel ezelőttinek. Az elmúlt napokban sajtóértekezleten jelentettük be ismételtelen, hogy pártunk az állami tulajdonban lévő ingatlanokból a jövőben csupán annyit és olyan feltételekkel kíván igénybe venni, mint amennyi és amilyen feltételekkel a többi parlamenti politikai párt számára is igénybevehető lesz.

A pártvállalatok struktúrája jelenleg felülvizsgálat alatt áll. Mindezen tények nem lehetnek ismeretlenek az SZDSZ vezetők előtt sem. A valóság azonban úgy tűnik továbbra is ellentétben áll választási kampánystratégiájukkal. A választások második fordulójára eredményének ismeretében is stratégiájuk következetes képviselője mellett döntöttek. Ezt az agresszív stratégiát az eredmények nem igazolták.

Valutaárfolyamok

Pénznem	Érvényben: 1990. április 10–17-ig	
	vételi	eladási
angol font	10389,90	11032,58
ausztrál dollár	4852,34	5152,48
belga frank	181,30	192,52
dán korona	979,54	1040,14
finn márka	1585,86	1638,96
francia frank	1115,76	1184,78
görög drachma a/b	38,77	41,17
holland forint	3330,20	3536,20
ír font	10047,13	10668,61
jap. yen (1000)	404,52	429,54
kanadai dollár	5442,20	5778,84
kuvaiti dinár	21583,37	22908,43
norvég korona	967,28	1027,12
NSZK márka	3748,35	3980,21
ol. lira (1000)	50,99	54,15
osztrák sch.	532,67	565,61
portugál escudo	42,40	45,02
spanyol peseta	59,08	62,74
svájci frank	4238,69	4500,87
svéd korona	1033,65	1097,59
USA-dollár	6334,72	6726,56
ECU (közös piac)	7671,01	8145,51

a) vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet: 1000-es
b) bankközi és vállalati elszámolásoknál alkalmazható árfolyam:
görög drachma 39,93 40,01
Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1990. január 3-i közlésnek megfelelően vannak érvényben. (MTI)

Ausztria lottó

A Lottó Unió Kft. közlése szerint a 14. heti osztrák lottó nyereményei – az illeték levonása után – a következők: 6 találatos szelvény 2 darab, nyereményük 13 782 759 schilling, 5 plusz 1 találatos szelvény 8 darab, nyereményük 641 853 schilling, 5 találatos szelvény 531 darab, nyereményük 14 505 schilling, 4 találatos szelvény 28 314 darab, nyereményük 362 schilling, 3 találatos szelvény 488 481 darab, nyereményük egyenként 26 schilling. A Joker-számra fizetett nyeremény 1 560 540 schilling. A Joker-szám egymás mellett utolsó öt számjegy: 100 000 schilling, 4 számjegy 10 000 schilling, 3 számjegy 1000 schilling és 2 számjegy 100 schilling. (MTI)

Követeljük a választások utáni tisztaságot! Felhívunk minden pártot, hogy plakátjaitól tisztítsa meg a közfelületeket! Együttal javasoljuk a Választási Etikai Kódex kiegészítését azzal, hogy az időszerütlenné váló hirdetések tulajdonosai tüntessék el az események utáni napokban.

Bajcsy-Zsilinszky Társaság környezetvédői

Olajstop

Továbbra sem érkezett hivatalos szovjet jelentés a Barátság Kőolajvezeték szovjet szakaszán Szizran város térségében bekövetkezett töréséről, ahol mintegy 7 ezer tonna kőolaj elfolyt, és családokat kellett kiköltöztetni a múlt héten, mivel az olajfolyam lakóházakat öntött el.

Március 31-én 18.00 órától másnap reggel 6 óráig leállt ugyan az olajszállítás, amit Fényeslitkén, a magyar átvételezőhelyen észleltek, de a magyar olajipari szakemberek kérdésére érkezett szovjet válasz szerint: túlteljesítettek havi szállítási tervüket, azért álltak le a szállítással rövid időre. Nem zárható ki azonban, hogy a rövid szünet a Barátság Kőolajvezeték törésével is kapcsolatban volt.

Az olajszállítás jelenleg már teljesen zavartalanul folyik tovább. (MTI)

Holnap
számunkban
olvashatják,
minek örvend
Horn Gyula
Öméltósága